

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradl Közölny, In Reg. Publ. Periódice nr. 10/1-1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 55. No. 53.
1940. március 7., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Nyugaton: döntő mérkőzésre készülnek a szembenálló hadseregek

Északon: még mindig erőteljes ellen- állást fejt ki a finn haderő

Szárazon, vizen és levegőben tombol az európai háboru.
két arcvonalán az ellenségeskedés

London megegyezést óhajt Itália szénellátása ügyében

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség tudja, hogy Welles államtitkár a hét végén Londonban értekezletet hív össze, amelyen az Egyesült-Államok norvégiai, dániai és svédországi követei vesznek részt. Az angol sajtó is lehetségesnek tartja, hogy az értekezleten Amerika finnországi követe is megjelenik.

London. (Rador.) A Times arról számol be, hogy rövidesen ismét lehetséges az olasz-angol tárgyalások megindulása a szénzállításokkal kapcsolatban. A lap rámutat arra, hogy Anglia elegendő hitelt bocsájt Olaszország rendelkezésére, hogy a Németországból szállított szenet angol szénrel helyettesítse. A News Chronicle rámutat arra, hogy a keddi nap folyamán azok az olasz hajók, amelyek Németországból szállítottak szenet, a downsi ellenőrző kikötőben nyertek ideiglenes elhelyezést.

Már hét olasz hajó került angol blokádfogságba

London. (Rador.) A Reuter jelenti: Az angol-olasz szénkonfliktus ügyében tegnap még oly hírek terjedtek el, hogy Anglia bizonyos korlátok között megengedi a német szénnek Olaszországba való szállítását. Ezek a hírek azonban nem bizonyultak valóra mert az angol hajóhad határozott cselekedetel megcáfolták minden kompromisszumról elterjedt hírt. Az angol sajtó elismeri azt, hogy Olaszországnak szüksége van a német szénre, de megállapítja azt is, hogy a Németország elleni blokádot Angliát a legnagyobb határozottságra készíteti. Az éjeli órákban érkezett jelentések szerint angol hadihajók eddig hat olasz hajót tartóztattak fel, amelyek Rotterdamból futottak ki, hogy hazai kikötők felé haladjanak.

Az első két olasz hajó: az Orata és Loasa már az angol ellenőrző kikötőben vannak. Négy másik olasz hajó az angol ellenőrző kikötő előtt várakozik, angol hadihajók ellenőrzése mellett. Egy későbbi jelentés arról számol be, hogy az angol hadihajók egy hetedik olasz gőzöst is Anglia felé kísérnek.

Róma. A Corriere della Sera jelenti: Londonból érkezett jelentés szerint az angol kormány készen áll arra, hogy a szén-kérdést Olaszországgal oly módon rendezze, hogy Olaszország szénhiányaitól Anglia és Franciaország gondoskodik. A szénzállításokért ugy Franciaország, mint Anglia iparcikkeket és gépeket kapnak. Az olasz kormány kiköti azonban, hogy nem szállít olyan gépeket, vagy árucikkeket, amelyek akár közvetlenül, akár közvetve háborus célokra felhasználhatók. Ezzel szemben az olasz kormány kötelezi magát arra is, hogy az angol, illetve francia szenet nem használja fel oly ipari termékek, vagy hadianyagok előállítására, amelyeket Németországnak szállít.

Súlyosodott a helyzet...?

Róma. (Rador.) A szerda reggeli olasz lapok első oldalán foglalkoznak a brit hatóságok azon intézkedésével, amelynek következtében 7 olasz szénzállító hajót feltartóztattak. Ezek az intézkedések — írják az olasz lapok londoni tudósítói — súlyosbítják az angol-olasz ellentétet. Londonban nem akarták tudomásul venni, hogy előre nem látott esemény bekövetkezéséről van szó, miután a rendkívüli hideg időjárás miatt az olasz hajók március elseje előtt nem hagyhatták el a kikötőt.

London. Az United Press római jelentése szerint olasz hivatalos körökben nagy meglepetést keltett az olasz hajók feltartóztatásának híre. Általános a vélemény, hogy Anglia eljárása rendkívül kiélezte a helyzetet. Rámutatnak arra, hogy ezek a hajók még március 1. előtt rakodtak és csak a fagy miatt nem indulhattak ki a tengerre. Mlétekes olasz körök rendkívül komolyan tartják a helyzetet. Római politikai körökben egvélőre nem foglalnak állást az új helyzettel kapcsolatban és félhivatalos helyen cáfolják azt a hírt, hogy az olasz-angol kereskedelmi tárgyalások megszakadtak volna.

A Times vezércikke hangsúlyozza, hogy

Anglia hajlandó eladni Olaszországnak az általa dugáruként elkobzott német szenet

London. (Rador.) A kora reggeli órákban még nem rakták ki annak a hat olasz hajónak szállítmányát, amelyeket angol hadihajók kísérték a dugáru ellenőrző állomásra, azonban a kirakodás a mai nap folyamán feltétlenül meg fog történni. Az angol sajtó barátságos megoldás reményének hangoztatásával újból kiemeli, hogy Anglia könnyíteni akar Olaszország szénellátási nehézségein. Az angol lapok leszögezik:

1. A dugáruként eladott szenet bármelyik

Heves német támadás egy angol hadállás ellen

Páris. (Rador.) A nyugati hadszíntér legjelentősebb eseménye az a német előőrs támadás volt, amelyek a Moseltől keletre, egy angol csapatok által megszállva tartott állás ellen folytak le. A front többi szakaszán tegnap általában nyugalom volt. Az angolok elleni támadást erős tűzérési tevékenység készítette elő. A német gyalogságot üteg-osztagok követték és a német messzehordó ágyúk az angol állás mögött zárótűzet vontak, hogy a visszavonulást, valamint az előretolt állásnak nyugtandó valóságát megakadályozzák. A francia és angol tűzérési erőteljesen avatkozott be a támadásba, amelynek során az angolok két

Anglia minden vonalon hajlandó engedelmességet tanúsítani Olaszország iránt, csak éppen a blokádfeloldás kérdésében nem.

Párisban fenntartás nélkül helyeslik Anglia elhatározását és nyomtatékosan rámutatnak arra, hogy a nyugati hatalmak most élet-halálharcot folytatnak, amelynek leg-hatásosabb fegyvere az ostromzár. — A Temps hivatkozik arra, hogy a világháború alatt Olaszország is helyeselte a blokáddal kapcsolatban elrendelt intézkedéseket. Párisban megállapítják, hogy Anglia legutóbbi intézkedésével megkezdte a totális blokádot, amelynek átütő ereje többé nem fékezhető meg. (Rador.)

A Populaire rámutat arra, hogy Nagy-Britannia és Franciaország élet-halálharcot folytatnak azért, hogy Európáról elhárítsák a fenyegető veszélyt. Az a tév. hogy Anglia előzőleg három hónapig várt, igazolja, hogy nem viseltetik ellenséges érzelmekkel Olaszország iránt.

Újabb hét olasz hajó indul Rotterdamból

Amszterdam. (Rador.) Kedden délelőtt az Integritas, a Semjen, a San Luigi és Ischia nevű olasz hajók indultak el német szénrakománnyal. Ezidőszent még hat német szénrel megrakott hajó áll indulásra készen Rotterdamban.

London. (Rador.) A délelőtti órákban egy 7000 tonnás olasz hajó futott be szénrakománnyal az egyik angol ellenőrző szolgálatot teljesítő kikötőbe. Ez volt a hetedik olasz hajó, mely angol ellenőrző kikötőbe futott be. Németországból származó szénrakománnyal. A többi olasz hajók a közeli órákban érkeznek meg az ellenőrző állomásokra.

Berlin. (Rador.) A német sajtó nagy figyelemmel és érdeklődéssel kíséri az Anglia részéről történő tengeri ellenőrzés újabb és újabb eseményeit, különös tekintettel a német szenet szállító olasz hajókra.

semleges hatalom megveheti, tehát Olaszország is.

2. Anglia kész a vétetárat hitelezni, az ellenérték kérdésének megoldása tehát nem sürgős.

3. Az összes függő kérdésekről szakszerűen tartandó tárgyalások keretében ez a probléma is közös megegyezéssel intézhető el.

Londonban meg vannak győződve arról, hogy Halifax lord külügyminiszter rövidesen megbeszéléseket kezd Bastianini londoni olasz nagykövettel valamennyi idevágó kérdésről.

halottat, néhány sebesültet és foglyokat veszítettek. Az éjszaka folyamán a kedvezőtlen időjárás ellenére több repülőgép felderítő utat végzett ellenséges terület felett. Angol gépek ismét elrepültek a német öböl felett, míg a francia pilóták a Rajna balpartja mentén végeztek felderítő repüléseket.

Berlin. (Rador.) A hivatalos német jelentés a következő: A keddi nap folyamán egy német felderítő különítmény Merzigtól délre 16 angol eített foglyul francia területen. Hajnalban a német különítmény átvágta magát a francia drótkadályokon és megtámadta a francia állásban levő angol előőrsöket. A harc ember ember ellen folyt.

ÁLLAMI SORSJÁTEK?

MEGNÖSÜLSZ?

— Igen.
— És mi lesz a hozomány?
— Az Állami Sorsjáték **EGY SORSJEGYE.**
Ha gazdag akar lenni,
VÁSÁROLJON SORSJEGYEKET A

DACIA

sorsjegyarudánál
MÁRCIUS 15. és 18.-iki HUZÁSOKRA.

Aradi főkelektor: **Aradi Általános Takarékpénztár Rt.**

le és élénk tüzelés után az angolok megadták magukat és a németek egy őrmestert és 15 katonát foglyul ejtettek.

Páris. A francia hivatalos jelentés han-

Nagyszabású repülőtámadásokra készül tavasszal a német haderő...?

Páris. (Rador.) Summer Welles berlini tanácskozással kapcsolatban a Journal azt írja, hogy Hitler birodalmi vezér elutasította még csak a gondolatát is annak, hogy Lengyelországnak, vagy Csehországnak akár csak egy részét is kiűritesse. Német fellegzés szerint a nagyhatalmaknak bele kell törődni, hogy Közép-Európa területén Németország nem tűr semmiféle beavatkozást. Hitler állítólag azzal akarja kideríteni nagy győzelmet, hogy a tél folyamán kiépített nagy bombázó repülőrajjal megsemmisítene Anglia minden déli és keleti kikötőjét.

Svájci lap véleménye a féléves háború tanulságairól

Bern. (Rador.) A Gazette de Lausanne haditudósítója a háború első hat hónapjának mérlegét közli. A szárazföldön a hadviselő felek arra szorítottak, hogy hadseregeiket előkészítsék és készleteket gyűjtsenek. Az erőfeszítéseknek egyelőre még nincsenek látható eredményei.

Az idő azonban úgy látszik a szövetségeseknek kedvez, mert ezek nagyobb emberanyaggal rendelkeznek és ők uralkodnak a tengereken is. A tengeren a németek ragadták magukhoz a kezdeményezést, mert maguk a háború kitörése előtt tengeralattjárókat indítottak el. A mágneses aknáknak is meglehetősen hatásuk volt. A németek elsüllyesztettek egy repülőgépet anyahajót és 4 vagy 5 angol torpedórombolót, maguk viszont legkevesebb 7 cirkálót

goztatták, hogy a késő esti órákban helyi jellegű tüzéségek tűz volt. ezenkívül éjszaka a járőrök tevékenykedtek.

vesztettek, amelyek közül az egyik egy páncélos zsebcsirkáló volt.

A tengeralattjáró harc következtében a szövetségesek és a semlegesek vesztesége nem emelkedett az 1917. évi veszteség egyharmadára sem. A veszteségeket az elfogott német hajók üzembehelyezésével is pótolják, amelyeket elfogatásuk után a szövetségesek saját zászlóik alatt használnak.

Németország a tengeralattjáró-állományának több, mint felét elvesztette. Jóllehet ezek sebessége kétszer akkora, mint az 1917. évi tengeralattjáróké volt. A repülőgépek nem tudtak sikeresen harcolni a hadihajók ellen. A légi összejöttések nem voltak olyan számszerűek, hogy azokból következtetéseket lehetne levonni.

Általában a szövetségesek vadászgépei fölényüket igazolták, a bombavetőik és harci gépek ellenállóbaknak bizonyultak. A felderítő szolgálatot teljesítő gépek egyforma eredményeket értek el.

A Gazette de Lausanne rávilágít ezután arra a hőles ellenállásra, amelyet a finnek az oroszokkal szemben kifejtettek és hangsúlyozza, hogy milyen nagy ember- és anyagvesztéseket okoztak a szovjetnek.

Vonatkozik ez a veszteség a benzínre és műníciora. Ez a körülmény nehezíti meg azt a támogatást, amelyet a németek az oroszoktól várhatnak.

Tovább folyik a véres küzdelem a finn és a szovjet csapatok között

Helsinki. (Rador.) A finn hadvezetőség március 5-iki jelentése ezeket tartalmazza: A kareliai földszoroson az ellenség egész napon át támadott és ezek a támadások kiterjedtek a Viipuri öbölben levő szigetekre és az északnyugati partvidékre. A harcok tovább folynak azon a félszigeten, amely az öböl bejárata felett uralkodik. Az ellenséget több ponton sikerült visszaverni. A Finn-öböl és Vuoksi között több helvi jelentőségű támadást visszavertek. Legvéresebbek voltak az Ayrapien és Pollatia helységei ellen intézett támadások. Kumo körül tovább folynak a harcok, a finnek több védelmi pontot elfoglaltak és az ellenségnek is mintegy 500 főnyi veszteséget okoztak. A Finn-öbölben az oroszok a jégen keresztül igyekeztek megtámadni az Aspoe szigeteket és a Vederlak félszigeteket. Ezeket a támadásokat is visszaverték. A finn légihaderő bombázta és gépfegyvertűzzel árasztotta el a Finn-öböl jégén tartózkodó szovjet csapatokat.

Haparanda. (Rador.) A Viipuri előtt állomásozó orosz csapatok rendkívül erőteljes támadásokat indítottak a város elfoglalása érdekében. A csapatok erőteljes és veszélyes mozdulatokat végeztek a befagyott tavak jégén keresztül, hogy elérjék a finn öböl északi partját. Az egyik orosz zászlóalj elérte a Muhulanti félszigetet de a finn ellentámadás következtében a Telkarsaari sziget előtt körükerítették őket. Egy másik orosz egység Lavansaari szigete felé nyomult előre a jégen. Ezek irányára Virolahti, amely léluvonalon fekszik Kohta és Viipuri között. Ennek a jelentős számú alaku-

latnak ötven kilométert kell jégen megtennie, a finn repülők állandó támadásai között.

Róma. (Rador.) A Messagero finnországi tudósítója jelenti, hogy a finn helyzet tegnap óta nem változott. Viipuri falain még mindig finn zászlók lengenek, bár az oroszok szakadatlanul támadnak, hogy a várost hatalmukba kerítsék. A szovjet csapatok újabb kísérleteket tettek arra is, hogy a Viipuri-öböl jégén átkeljenek. A finn tüzéségek azonban működésbe léptek és a bombák feltépték az öböl jégét. A Ladoga-tótól északke-

Külföldi sajtóvélemények Románia hadikészültségéről

Berlin. (Rador.) „A Nistru védelmi vonala” címmel cikk jelent meg a Frankfurter Zeitungban, amely Románia keleti határainak megerősítési munkálataival foglalkozik. A lap szerint, miután Románia befejezte a nyugati határt védő Carol-vonalat, megkezdte a keleti határok védelmi munkálatainak befejezését. A román kormány a legnagyobb lelkiismeretességgel intézi ezeket a munkálatokat, mert Romániának történelmi jogai vannak ezen tartományokra és e jogokon kívül a tartományok lakosai is kifejezésre juttatták azon óhajukat, hogy a román állam keretein belül kívánjanak maradni. A védelmi vonalak építése nagy áldozatokkal jár és célja, hogy katonai és ideológiai támadások ellen védelmet nyújtson. A Nistrunál teljes nyugalom és bizalom észlelhető és nincs is olyan kérdés, amely konfliktust okozhatna. Romániában az a meggyőződés uralkodik, hogy a Carol védelmi vo-

létre a helyzet a finnek szempontjából kedvezően alakul.

A londoni Reuter katonai munkatársa írja, hogy a legnehezebb katonai műveletek egyike a teljes rendben való visszavonulás. A Finnországból érkező jelentések azt mutatják, hogy

a finnek sikerrel fejezték be visszavonulásukat és rendben elfoglalták állásaikat.

Az új finn védelmi vonal sokkal rövidebb mint az előbbi volt.

Hejsinki. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti Leningradból: A Kraszna Svezda írja, hogy az orosz körökben összefoglalva az Északon dúló harc eddigi lefolyását megállapítják, hogy a háború első fázisa február 12-ikén záródott le, amikor a vörös hadsereg hatalmas támadást kezdett a Mannerheim-vonal ellen. Ez alkalommal is bebizonyosodott, hogy a gyalogság nélkül nem sikerülhet sem a tank, sem a repülőgépek támadása, mert a finnek olyan ellenfelek, akik sikerrel állták meg a hegyüket a repülőgépek ellen is. A tankok nem rémitették meg az ellenfeleket a fedezékükben, hanem meglepetésszerűen érte őket támadás és nem következett be pánik. A támadások, melyeket ilyen módon intéztek, nem jártak sikerrel. Éppen ezért a gyalogság marad a legszámottevőbb fegyvernem. Az a gyorsaság, amellyel a finnek akadályokat építenek minden támadás előtt, megállítja minden orosz rohamot.

Angol-német kereskedelmi tárgyalások

London. (Rador.) Duncan kereskedelmi miniszter az alsóházban az egyik képviselő kérdésére kijelentette, hogy a londoni kereskedelmi kamara felhatalmazást kapott mindazon angol tulajdonosok részéről, akiknek német kereskedelmi hajókon áruik vannak, hogy tárgyalásokat kezdjenek a német hajótulajdonosok képviselőivel a semleges kikötőkben levő német hajókra berakott angol áruk visszaszerzésére. Ezek a tárgyalások megszakadtak, mert a német hajótulajdonosok elfogadhatatlan követeléseket támasztottak. Ezek után nem marad más hátra, minthogy az angol áruk tulajdonosai az illetékes semleges bíróságok előtt lépjenek fel igényeikkel.

Bulgária egységes

Szófia. Popoff külügyminiszter tegnap este az újságírószövetség bankettjén beszédet mondott, amelynek során külpolitikai kérdéseket is érintett. Kijelentette, hogy a bolgár kormánynak és a bolgár sajtónak közösen arra kell törekednie, hogy Bulgáriát megvédje a tüzvészől és hogy a semlegesség politikájának szem előtt tartásával ápolja a barátságot Bulgária és a szomszéd államok között. Végül hangsúlyozta, hogy ezekben a nehéz időkben a bolgár nemzetnek egységesnek kell lennie. (Rador.)

A török kormány új hajózási rendelete

Isztambul. (Rador.) A török kormányhoz közelálló körök értesülései alapján a Reuter-ügynökség közli, hogy a kormány rendeletet készít, amelynek alapján a török hajók a közlekedési miniszterium különleges engedélye nélkül nem hajózhatnak idegen vizeken. Ezt a rendeletet rövidesen kibocsájtják.

nal mögül az ország nyugodtan tekinthet a jövő elé.

Páris. (Rador.) A Paris Soir első oldalán foglalkozik a három román zsebtorpedóhajó Párisba érkezésével. A három hadihajó Angliából érkezett és utban van Constanta felé Marseillen keresztül, a francia fővároson át. Ez a híradás misztikusnak látszik és ennek ek lenére a három román zászló alatt haladó román hajó jelenleg Párisban, a Szaján horgonyoz. Kétségtelenül egyedülálló esemény ez a történelemben, amikor a három hadihajó a francia csatornákon át ér el a Földközi-tengerre. A Viforul, a Vijelia és a Viscolul hármas ikrek, amelyeket az angolok miniatűr páncélos hajóknak neveznek. A lap ezután leírja a három hadihajó technikai berendezését és megállapítja, hogy torpedó és gránátkilövő készülékeik gyorsaságuk, gépfegyvereik tökéletes biztonságot nyújtanak a repülőgépek tá-

adásaival szemben és veszedelmes fegyvert képeznek az ellenség számára. Ilyen hajórajta is rendelkezik Anglia és a három román hadihajó február 25-én hagyta el Portsmouthot, majd Havreba érkezett és a Szajánán egészen Párisig jutott el. A hadihajók néhány nap múlva folytatják útjukat a francia csatornákon és a Földközi-tengeren keresztül Constantaig.

Athén. (Rador.) Az Eleftheron Vima című lap az első oldalán közli a román hadsereg két évvel ezelőtt tartott hadgyakorlatairól felvett fényképeket, amelyeken Öfelsége II. Carol király tábori egyenruhában látható. A lap négyhárom cikkben közli tudósítójának jelentését Románia védelméről, a Carol-vonal felfegyverkezéséről és a 2 millió főt számláló román hadseregről. A cikk szerzője a román sajtóközlemények kivonataira hivatkozik, ami

Nyilvánosságra hozzák a háborút megelőző angol-orosz-francia tárgyalások anyagát

London. (Rador.) Chamberlain miniszterelnök szerdán az alsóházban közölte, hogy az angol és francia kormány közötti megállapodások eredményeképpen,

elhatározták, hogy nyilvánosságra hozzák a háború kitörése előtt folytatott angol-orosz tárgyalások egész hivatalos anyagát.

Mander képviselő a bejelentésre felszólalt és megemlítette, hogy a kormány határozottan ígérte ezeknek az anyagoknak Fehér Könyvben való feldolgozását.

— Az általános helyzetre való tekintettel — válaszolt Chamberlain — megváltoztattam véleményemet.

Ugyancsak az alsóház mai ülésén Churchill egy kérdésre kijelentette, hogy a kormány teljében tisztában van a Svédországból Németországba indított svéd szállítmányok helyzetével, amelyek Narvikon keresztül indulnak el. Egelőre azonban semmi intézkedés nem történt az angol kormány részéről, ezeknek a szállítmányoknak a leállítására.

Ezután Mander képviselő szólalt fel ismét és annak elhatározását kérte, hogy ha majd a háború befejeződik, a fegyverszünet után a békét is megkötik.

„ne csak a német nép demokrata vezetői írják alá a békeszerződést, hanem a hadsereg irányítói, a nemzeti-szocialista vezetők is, hogy adandó alkalommal az egész német népet felelőssé tethessenek.”

Buttler államtitkár erre azzal válaszolt, hogy a kérdés eldöntése még korai.

Henderson képviselő azzal a kívánsággal fordult a kormányhoz, hogy tegyen pontosabb nyilatkozatot, hogy mik azok a biztosítékok, amelyek Németországtól kérnek az esetleges brószakok megelőzésére, vagy visszautasítására.

— Erre a kérdésre — mondotta Buttler államtitkár — nincs mit válaszolni. Chamberlain miniszterelnök ur február 24-én elmondott beszéde után.

Buttler államtitkár válaszolva azokra a kérdésekre, amelyek az óceánrepülő Clipper-ről Bermuda szigetén történt átkutatását érintették, kijelentette, hogy

a hadviselő feleknek nemzetközi szabályok adta joga a postaküldeményeket átvizsgálni, még akkor is, ha a hadviselő államokhoz címzett küldemények között semlegesekhez juttatandó küldemények is vannak.

Szerinte az angol közegek eljárása annál inkább jogosult volt, mert Németország részére csempészett dolgokat találtak a postaküldemények között. Ennek ellenére az angol kormány mindent megtesz, hogy ez az ellenőrzés a jövőben úgy menjen végbe, hogy úgy az amerikai, mint a többi államok polgárai megelégedettek legyenek.

A jugoszláv-német viszony

Berlin. (Rador.) Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter, a Német Távirati Iroda szerkesztője előtt leszögezte Jugoszlávia álláspontját a német-jugoszláv kereskedelmi viszony tekintetében. Andres kijelentette, hogy a jugoszláv és német gazdaság kölcsönösen kielégítheti egymást. Ez az együttműködés kétszeresen fontos Jugoszlávia szempontjából, mert a Németországba irányuló exportja révén a mezőgazdasági és nyersanyagtermelés fokozódott, míg a német árubehozatal követelményében megkaphatja mindazt, amit ipará-

kor hangsúlyozza a Carol-vonal rendkívüli stratégiai fontosságát és azt, hogy ezt a kolosszális munkát az uralkodó kezdeményezéséből és felügyelete alatt hajtották végre. A román hadsereg a legnagyobb ma a Balkán és a Dunamedence országainak hadserege között és háború esetén létszáma két millióra emelhető. Kétségtelen, hogy ez a hadsereg olyan erőt képvisel, amellyel számolni kell és a román hadsereg a világháborúban megakadályozta háromszor nagyobb ellenséges haderő beözönlését és sikerült is az ország egy nagy részében a háború végéig szabadságát megőrizni. A Balkán félsziget lakossága szempontjából a román hadsereg nemcsak biztonsági garanciát nyújt, mint értékes szövetséges, hanem a Balkánt fenyegető minden veszély elhárítására is alkalmas.

nak és bánvaüzemének fejlesztése szempontjából elengedhetetlen. Tekintettel arra, hogy a két ország gazdasági téren függő viszonyban áll egymással, a kereskedelmi összeköttetést a jövőben még jobban ki lehet fejleszteni.

A belga-német repülőharc ügye a brüsszeli parlament előtt

Brüsszel. (Rador.) A Kamara tegnapi ülésén Cauwelaert elnök megemlékezett Henrard repülőfőhadnagy hősi haláláról, aki az elmúlt napokban egy német repülőgéppel folytatott harc során elesett. Az elnök hangsúlyozta, hogy Belgium semlegességét igen gyakran megsértik a német repülőgépek.

Pierlot miniszterelnök közölte, hogy a belga kormány anvagi, de főleg erkölcsi kártérítést kíván abban a tekintetben, hogy a belga jogokat tiszteletben tartásuk.

A nagyvezérkar legújabb rendelkezései a „helyben mozgósításokról” és a főiskolai hallgatók időleges felmentéséről

A nagyvezérkar július elsejéig mentesíti a bevonulás alól a főiskolai hallgatók egyes csoportjait, továbbá a vállalatok felelős aktív vezetőit „helyben mozgósítják” a további rendelkezésekig

Bucuresti. A kormány tagjai szerda délelőtti minisztertanácsra ültek össze Tatarescu Gheorghe kormányelnök, királyi tanácsos elnökletével. A minisztertanács befejezése után a fentebb közleményt adták ki:

„A minisztertanács március hatodikán, szerdadélelőtti 10 órakor tanácskozássra ült össze Tatarescu Gheorghe kormányelnök, királyi tanácsos elnökelete alatt.

A minisztertanács megvitatta és végleges formába öntötte a katonai összpontosításon lévő családtagjainak segélyezéséről szóló rendelet törvényt. A minisztertanács azután jóvá hagyta a közigazgatási tanács létesítéséről szóló rendelet törvényt. A minisztertanács fél 12 órakor ért véget, miután a folyó ügyek elintézését vérték.”

Szaktanácsok, valamint vállalati vezetők összpontosítása és felmentése

Figyelemre méltó és sokakat érdeklő közleményt bocsájtott ki a brassói ipari kerület főnökség, amely nyilvánosságra hozta az V. területi parancsnokság 6145—1940. számú rendeletét, amely egyébként Aradra is megérkezett. A brassói ipari kerület főnökség közleménye az alábbi:

Az 5. területi parancsnokság 940—6145. számú rendelete értelmében mindazok a brassói és háromszékmegyei ipari vállalatok, melyek nem akarnak az 1940—41-i mozgósítási tervből kimaradni, vagyis amelyeknek érdeke, hogy vezetőik és szaktanácsaik a helyszínen mozgósíttassanak, azaz az össz-

LAPZÁRTA:

BERN. Sumner Welles a sajtó képviselői előtt kategetórikusan megcáfolta azokat a híreket, hogy Londonban megbeszélésre ülnek össze a Skandináv-államok kiküldöttel, valamint az Egyesült-Államok megbízottja.

STOCKHOLM. A svéd kormány elhatározta, hogy az 1940-es év költségvetésében 73.300.000 svéd koronát irányoz elő torpedóromboló, aknakerakóhálok és tengeralattjárók építésére.

RÓMA. Diákokból álló csoport megkísérelte, hogy tüntetést rendezzen az angol követség épülete előtt a tengeri ellenőrzés miatt. A diákokat a rendőrök elparancsolták az épület elől, mire azok a fasiszta himnusz énekelve, elvonultak.

RÓMA. Egy olasz hadirepülőgép Sardinában lezuhant. A repülőgép legénységét képező öt személy szörnyethalt.

BUDAPEST. A magyar parlament szerdán részleteiben is véleménykülönbség nélkül elfogadta a Góldu alapítványra vonatkozó román-magyar egyezmény törvényjavaslatát.

RÓMA. Egy rendszert Intézkedés végrehajtása alkalmával Etiópiában egy rendőrtisztet, három katonát és négy feketeingest meggyilkoltak. A eset februárban történt és a gyilkosok kézrekerítésére megindult a széleskörű nyomozás.

Bucuresti. (Rador.) A nemzetnevelésügyi miniszter úr közleményében a nagyvezérkar azzal a céllal, hogy az ifjuságnak lehetőséget adjon tanulmányainak befejezésére és a vizsgák letételére, 1940. július 1-éig mentesítette a bevonulás alól a következőket:

1. Az összes orvosi és gyógyszerészeti kar, valamint a Politechnikum összes hallgatóit.
2. Az orvosi és gyógyszerészeti kar, valamint a Politechnikum összes hallgatóit.
3. Az orvosi tanárokat és tanársegédeket.
4. A hennlakásos köznevelési iskolák tanárait.
5. Azokat a tanítóléltelket, akik tanítóképzők vizsgáira készülnek.
6. A tanítóképzők agronomjait.
7. A külföldön tanuló főiskolai hallgatókat.

mentesítések alól mentesíttessenek, nyuítsanak be ezirányú kérést s ugyanakor mellékelienek szemelvi kimutatást is, mely az alábbiakról nyuít felvilágosítást:

1. Az alkalmazott neve és keresztnéve.
2. A vállalatban betöltött szerepe.
3. Korosztálya.
4. Az a katonai egység, melyhez tartozik. A kérést és a kimutatást legkésőbb március 15-ig be kell nyuítani a brassói X. Ipari Kerülethez, Str. Titu Maiorescu 7. alá. A késedelmes vállalatok kéréseit visszautasítják s így nem fognak részesülni a mozgósítási terv nyuított előnyökhöz.

URANIA mindig az élen. Zsufolt házak mellett fut

BIRO LAJOS nagyszerű regényének gradíózus illm változata

Isa Miranda (Anna), Ray Milland (Almássy főhadnagy), Verebes Ernő. — Sajat érdekenben kérjük gondoskodjon jegyéről idejében.

3 órakor matiné, 5, 7-15, 9-15.

XII. Pius pápa:

„Kivánom, hogy az Uristen őrizze meg országukat a háboru borzalmaitól“

A Szentatya beszéde a N. Co. Osoy balázsfalvi metropolitá vezetésével tisztelgő görögkatolikus püspökök küldöttségéhez

Vatikánváros. (Rador.) A Havas-ügyvönk ség jelenti, hogy Nicolescu balázsfalvi metropolitát a görög katolikus püspökök küldöttségével együtt fogadta XII. Pius pápa és beszédében azt kívánta, hogy a háborus világban Románia megőrizhesse a békét.

„Azt óhajtjuk — jelentette ki a Szent-

atva — hogy az Önök népe békében élhessen, mert a katolikus vallás dogmái az egyetemes békén alapulnak, amely a belső viszálykodást elsimítja a gazdagok és a szegények, a munkások és a munkaadók, valamint az állam és a területén élő különböző nemzetiségek között. Kivánom, hogy az Uristen őrizze meg országukat a háboru borzalmaitól.“

Március 10. után megkezdődik Aradon a légvédelmi berendezések ellenőrzése

Körlevelet intézett a város légvédelmi hivatala a törvényes intézkedések ellenőrzése és az óvintézkedések megszervezése ügyében

Márciusban több légvédelmi gyakorlatot rendeznek

A légügyi és tengerészetiügyi miniszterium utasítására március hónap folyamán egész sor légvédelmi gyakorlatot rendeznek az ország területén, később meghatározandó és közzendő időpontban. Annak érdekében, hogy ezek a légvédelmi gyakorlatok sikerrel járjanak

a hatóságok felszólítással fordulnak a közönséghez és a vállalatokhoz az előkészületek megtétele és a légvédelmi gyakorlat megszervezése érdekében.

Minden vállalatnak a legaprólékosabban kell végrehajtania a légvédelmi terveket. Különböző körülmények között a légvédelmi parancsnokság utasítása értelmében megváltoztatták a légvédelmi riadó jelzéseit.

A riadó kezdetét ezentúl rövid, ütögető ismétlődő szirénafélek, míg a riadó befejezését hosszabb hangzó, meggyújtó jelzések adják a közönség tudomására.

Ugyancsak a kerületi légvédelmi parancsnokság utasította a helyi hatóságokat, hogy ellenőrizzék, vajon mindenütt megvalósították-e az előkészítéssel kapcsolatos rendelkezéseket. Vonatkozik ez a lakásokra, az intézményekre, nyilvános hellységekre, mindennemű vállalatra stb.

Azok, akik eddig nem szereztek be két körték, két vagy fekete fedőpapírt, függönyöket stb., azonnal szerezék be ezeket az előkészítéshöz szükséges kellékeket, nehogy az ellenőrzés alkalmával kellemetlenségük legyen.

Haladéktalanul ki kell jelölni, ha lehetséges világító villákkal, a légvédelmi menedékhelyeket, segélyhelyeknek berendezett szobákat, ovóhelyül szolgáló pincéket és földalatti hellységeket, a légvédelmi terveknek megfelelően. A helyi katonai tűzoltóság parancsnokának újabb utasításokat kell adnia a vállalatok és intézmények tűzvédelmi számára, tűzveszedelem elfojtását illetően. A bejelentett légvédelmi gyakorlatok idején azon intézmények és vállalatok személyzete, amelyeknél már megtörtént a gázálcok beszerzése, mindenki köteles úgy a munkahelyen, mint az utcán magával hordani a gázálcot.

A város légvédelmi hivatala (MONT) egyébként körlevelet intézett a különböző vállalatok és intézmények vezetőihez, amelyben közli, hogy

március tizedike után megkezdődik a légvédelem megszervezésével kapcsolatosan kiadott rendelkezések végrehajtásának ellenőrzése.

Felkéri a város légvédelmi hivatala a vállalatok és intézmények vezetőit, hogy intézkedjenek a légvédelmi tervek jóváhagyásáról, valamint a keresztülvitel előkészítéséről illetően. Valamennyi hatóság, valamint az ipari vállalatok és intézmények a legsürgősebben intézkedjenek a szükséges munkálatok elvégzéséről illetően, különös tekintettel a személyzet kiképzésére, a menedékhelyek berendezésére, általában a hathatós légvédelem megszervezésének szemelöttartásával.

Március tizedikétől kezdődően a város megbízott közegei a legnagyobb körültekintéssel és alaposan kezdik meg az ellenőrző munkát, a mulasztókat pedig a vonatkozó törvény 63. szakasza értelmében büntetéssel sújtják.

A város ebben a vonatkozásban is körlevéllel fordult a vállalatok és intézmények vezetőihez és a fentiek közlésein kívül kéri, hogy három napon belül közöljék a vállalatok számára előírt légvédelmi alakulatokba beosztott személyzet névsorát, pontos név, kor, lakhely, faji származás megjelöléssel és annak közlésével, hogy milyen alapon történt az illetőnek mozgósítás esetére szóló katonai felmentése. Közzendő még az alakulat megjelölése, amelyben az illető részt vesz és az a körülmény, hogy részt vett-e valamely kiképző központ tanfolyamán. Azok a személyek, akik ilyenkor nem vettek részt, névszerű behívást kaphatnak majd kiképző tanfolyamon való részvételre.

Mivel — állapítja meg a körlevél — a vonatkozó törvény 13-ik szakasza előírja, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok, lerakatok, társaságok, társulások stb. a légvédelmet saját költségükre kötelesek megszervezni — ami a saját telepet illeti — az összes költségek ebben a vonatkozásban, valamint a személyzet kiképzésével kapcsolatosan a vállalatokat terhelik.

Ebben a vonatkozásban a városvezetőség dönt majd a költségek megosztásáról.

Végül külön körlevélben közölte a városvezetőség a vállalatokkal, hogy felsőbb utasításra a kerületi légvédelmi parancsnokság megkezdte a polgári vállalatoknál a légvédelmi árok-fedezékek építési munkálatainak végrehajtását. Eppen ezért a városvezetőség felszólítja az összes érdekelt vállalatokat, hogy haladéktalanul rendeljék el ezen munkálatok végrehajtását abban az esetben, ha az illető vállalat légvédelmi terveiben ilyen fedezék építése is szerepel.

Az eddigi iparfelügyelőség helyett ipari alfelügyelőség létesül Aradon

A közelmúltban teljes részletességgel beszámolt az Aradi Közlöny arról a rendelkezésről, amelynek értelmében az aradi iparfelügyelőséget megszüntették. Közöttük, hogy a rendelkezés visszavonása érdekében mozgalom indult meg és ez most részleges eredménnyel is járt. Bár az eredeti rendelkezést teljes egészében nem vonták vissza, a miniszterium módot talált arra, hogy az iparfelügyelőségnek Aradon kirendeltsége működjen, amely az ipari iparvállalatokkal fenntart, ha a beszerzését.

A Monitorul Oficial március 4-iki keltezésű száma közli a nemzetgazdasági miniszterium 135.364—1940. számú rendelkezését, amelynek értelmében a jemesvári iparfelügyelőség mellett Arad székhellyel ipari alfelügyelőség létesül, amely az eddigi aradi iparfelügyelőség személyzetével dolgozik majd.

Háromezer leire főlték egy aradi husiparos, mert sok csontot adott a kimérei hushoz

Érdekes kihágási ügyet tárgyalt az aradi városi közigazgatás mellett működő rögtönítélő uzsora-bíróság. A közelmúlt napokban történt, hogy a város áellenőrző szolgálatának közegei kihágási jegyzőkönyvet készítettek a Neteu-féle mészárosáru üzlet tulajdonosa ellen azon a címen, hogy a husiparos a megengedettnél több csontot tett nyomtaték-ként mérlegére, amikor vevőit hussal szolgáltatta ki. A kihágási jegyzőkönyv alapján az uzsorabíróság elé került az ügy és az érdemi tárgyalás után a mészárosüzlet tulajdonosát 3000 lei pénzbüntetéssel sújtották.

Árlejtések városi szállításokra és munkálatokra

Az aradvárosi polgármesteri hivatal kiadásában megjelenő hivatalos lap 3601—1940. szám alatt a következő árlejtések megtartását közli, városi szállításokra és munkálatokra.

MÁRCIUS 12-ÉN. KEDDEN reggel 8 óra 30 perccor: 40.000 kgr. buza, körülbelül 400 kgr. tökmag és körülbelül 40 öl polyva eladására. Délután 9 órakor: 18 földparcella bérbeadása. Délután 9 óra 30 perccor: A „Câmpul Ghelîn“-en fekvő, 40 hold területű „Friedmann“-kaszálónak öt évre való bérbeadása. Délután 10 órakor: A Stupina-i, Ghelîn-i, Stava de cai-i, Paşunea Iojă-i család, káli és sárga trágya eladására. Délután 11 órakor: Az 1940—41. évre szükséges nyomtatványok beszerzésére. Délután 11 óra 30 perccor: Az 1940—41. évre szükséges irodalmi felszerelések beszerzésére. Délután 12 órakor: Az 1940—41. évi könyvtári felszerelési munkákra. 1940 MÁRCIUS 14-ÉN: Délután 7 óra 30 perccor: Az inasotthonnak és a szegények otthonának az 1940—41. évben tejjel, hussal és termékkel való ellátására. Délután 9 órakor: Körülbelül 400 vagon tűzifa beszerzésére. Délután 9 óra 30 perccor: Az I. számú tanyán egy kotárkának és lészórnak építésére, 130.000 lei értékben. Délután 10 órakor: A parkányoknak a városbáza épületéből való kiiktására. Délután 12 órakor: A „Neptun“-fürdő ruhafatárának és vendéglőjének az 1940. évi szezon idejére való bérbeadására. Délután 12 óra 30 perccor: A „Neptun“-fürdőben az 1940. évi szezon idejére a borotválási, fényképezési, manikűrözési és pedikűrözési jogok engedélyezésére.

Az árlejtések a közszámviteli törvény 88—110. szakasza és az általános árlejtési feltételek (megjelent az 1931. évi 127. számú Monitorul Oficialban) intézkedéssel szerinti tartatnak meg.

Az árlejtésen résztvevni kívánók írott, lezárt és lepecsételt ajánlatot kötelesek adni és a felajánlott érték 5 százalékát garanciaképpen letenni. Ez a garancia odaítélés esetén 10 százalékra egészítendő ki, 12 ezer leinél nagyobb összegű garancia esetén annak 25 százaléka hadfelszerelési bönokban veendő le.

Az árlejtési feltételek egyébként megtekinthetők bármely munkanapon a hivatalos órák alatt, a városbáza gazdasági osztályán, a 104. számú szobában.

CORSO:

MA PREMIER:

3, 5, 7-15, 9-15

Minden időnk legszebb hangú színésznője, a közönség kedvence

ZARAH LEANDER legújabb filmje a

„Sivatag dala“

POTKEP: A Siegfried- és Maginot-vonalak után bemutatjuk nb. közönségünknek az angol légi és tengeri haderőről készült filmet, az „ANGOL FLOTTA“-t

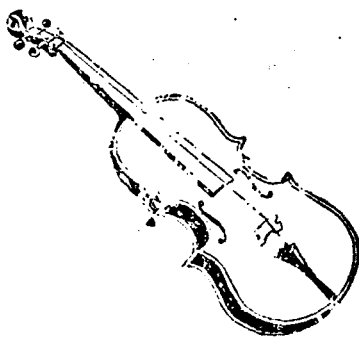
Gurescu Constantin az új propagandaügyi miniszter

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial keddi száma királyi dekrétumot közöl, amely nemzeti propagandaügyi miniszterre Constantin Gurescu egyetemi tanárt, a Nemzeti Ujjászületési Front eddigi miniszterét nevezi ki.

A propagandaügyi tárca alminiszterévé Vasile Stoica, volt diplomáciai megbízott megnevezett miniszter nevezte ki.

A sajtó- és propagandaügyi minisztérium legutóbbi minisztere Al. Radian volt. A sajtóügyek vezérigazgatója államtitkári rangban továbbra is Ion Dragu marad.

Szerda délután 5 órakor iktatták be hivatalába Gurescu Constantint az új propagandaügyi miniszter. Az ünnepélyes beiktatáson a kormány képviselőjén kívül jelen volt Radian, volt propagandaügyi miniszter, valamint a belföldi és külföldi sajtó képviselői.

Igy is hangszere

de a hang szintelen és rideg. Kávénk csak akkor kap színt és ízt, ha Franck-kávépótléket teszünk hozzá.

Stinghe Dumitru ezredes, vármegyei prefektus távozik hivatalából, dandárparancsnokká történt előléptetése közelgésében

Aradvármegye közigazgatásának vezetésében változás következett be: Stinghe Dumitru ezredes, vármegyei prefektust katonai felettes hatóságai dandárparancsnokká léptették elő és a magasrangú katonatiszt új előléptetést jelentő megbízatása következtében megvált prefektusi állásától, hogy folytassa katonai pályafutását. Stinghe Dumitru ezredes egy évig állott az aradvármegyei közigazgatás élén és ezalatt jóhiszemű és hozzáértő személyiségnek ismerték meg mindazok, akiknek hivatalos minőségben dolguk volt vele. Fáradhatatlanul tevékenykedett, lelkiismeretesen teljesítette kötelességét és mindenkor szívesen fejezte ki, hogy ne csak mint köztisztviselő, de mint ember is, megvizsgálja az eléjük kerülő ügyeket. Ez a szellem vezette akkor is, amikor a kisebbégi kérdések kerültek szóba és elfoglaltságtól mentesen, a rábízott feladat valódi lényegének megfelelően intézett el néha kényesnek látszó, de tárgyilagos megvilágításban egyszerűnek bizonyuló ügyeket. — Nagy szeretettel foglalkozott a falusi lakosság ügyeivel és nemcsak kötelességszerűen, de ezen túl, szeretettel töltötte be hivatását.

A Stinghe Dumitru ezredes távozásával megürülő prefektusi tisztség betöltéséről még nem történt végleges intézkedés, mivel pedig a megyei közigazgatás feje új beosztásának átvétele végett elutazott Aradról, az ügyvitel ideiglenes irányítását dr. Mladin Sever ujara di főszolgabíró végzi az új prefektus kinevezéséig.

A Dr. WANDER S. A. üzemek készítménye

272 millió lei anyagi és 1 leu erkölcsi kár megítélését kéri az Auschnitt-perben a Resita

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt-per tegnapi napján Manolescu Mircea, a Resita-művek ügyvédje, a magánvád képviselőjében folytatta az előző tárgyalási napon az idő előrehaladtával miatt félbehagyott beszédét. Manolescu Mircea részletesen ismertette a vádiratban felsorolt vádpontokat és behatóan foglalkozott azzal az öt új vádponttal is, amelyeket a tárgyalás folyamán emelt Auschnitt ellen az ügyész. A magánvád képviselője ezután hangsúlyozta, hogy

Max Auschnittot a 18 millió francia aranyfrank ragfusa által inkriminált csalárd ügykezelést követett el és a Resita-művek jogi képviselője kérte a törvényszéket, hogy kötelezze Max Auschnittot a 1 millió francia aranyfrank értékű értékpapír visszatérítésére, vagy ezzel egyenlő 118 millió lei megtérítésére.

Az ócskavas ügylettel kapcsolatosan 154 millió lei károsodást jelentett be a Resita-művek nevében Manolescu ügyvéd, aki hangsúlyozta, hogy a nemzetgazdasági minisztériumhoz beadott kérvény következtében

a Resita-műveknek erkölcsi károsodásuk van és ezért egy leu kártérítést kért.

Ezután a Banca Nationala nevében megjelent Valentin Georgescu ügyvédnek adták meg a szót, aki a deviza-ügylettel terén elkövetett visszaélések miatt jelentett be a magánvád részéről kártérítési igényt. Ezután ezt követően a törvényszék előadás szünetet rendelt el, majd a tárgyalás meg-

nyitása után az elnök a közvádlónak, Vintila Banescu ügyésznek adta meg a szót a vádbeszédek megtartására. Az ügyész vádbeszédének megkezdésekor elsősorban azt hangsúlyozta, hogy

Max Auschnitt teljes megfontolással követte el cselekedeteit.

Mindezek a büntetőtörvénykönyv 539. szakaszába ütköznek. Ezért, ennek alapján emel vádat Max Auschnitt ellen, aki — mint mondta — beteg és betegségére a büntetés a gyógyszer. A "betegség" súlyosságára való tekintettel a törvényszakasznál megállapított leg súlyosabb büntetés kirovását kérte.

Este 8 órakor a vádbeszéd elhangzása után a törvényszék rövid szünetet rendelt el, majd a megnyitás után a védelem által beterjesztett ké-

rést tárgyalták, amely a Resita pótkihallgatásra vonatkozó kívánságaival áll kapcsolatban. A köz- és magánvád tiltakozott arra való hivatkozással, hogy ezek nem állnak összefüggésben a vádirat kiterjesztésével. A döntést ebben a kérdésben másnapra halasztották.

Királyi tanácsosok értekezlete Bucurestiben az Uralkodó elnöklétével

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király elnöklété alatt szerda délután 5 órakor összeültek a királyi palotában a királyi tanácsosok. Grigore Gafencu külügyminiszter jelentést tett az általános helyzetről és a kormány külpolitikájáról. Tatarescu Gheorghe miniszterelnök a kormányt az elhatározását hangsúlyozta, hogy az eddigi külpolitikát kövesse, ugyanabban a szellemben és ugyanazokkal a módszerekkel. A koronatanács jóváhagyta a kormány külpolitikáját és eddigi diplomáciai tevékenységét, amelyet a nemzeti érdekek védelmében kifejtett.

A koronatanácsban a következők vettek részt: Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, miniszterelnök, Prezan tábornagy, Vajtoianu tábornok, Valda-Voevod Alexandru dr., a NUF elnöke, Mironescu Gheorghe, Iorza Nicolae, dr. C. Angelescu, C. Argetoianu, A. C. Cuza királyi tanácsosok, Gafencu Grigore külügyminiszter, valamint Urdareanu Ernest, a királyi ház minisztere.

Az új alkotmány szellemében:

Ujjászervezik az állami gépezetet

A szükséges törvények előkészítésére bizottság alakult, amely már meg is kezdte működését

Bucuresti. A miniszterelnökségen ünnepélyes ülés keretében megalakult az a bizottság, mely azt a megbízatást kapta a miniszterelnöktől, hogy készítse elő azokat a törvényeket, melyek alapján gyökeresen és az új alkotmány rendelkezései nek megfelelően átszervezik az állami gépezetet. A bizottság Radu Portocala államminiszter elnök leté alatt működik, aki megnyitó beszédében ismertette a megoldásra váró kérdéseket, majd közölte, hogy a bizottság munkája a következő problémákra terjed ki: 1. A köztisztviselői fizetések összehangba hozatala, létminimum biztosításával. 2. Köztisztviselői statutum. 3. Az állásfoglalás megszüntetése. 4. A miniszterelnökség, valamint a minisztériumok átszervezése s tevékenységük összehangba hozatala. 5. A közhivatalok tevékenységének egységesítése és egyszerűbbé tétele.

FORUM FILMSZINHAZ.

MA PREMIER:

Telefon 20-10.

A világ 1-ső számú közkedvencének
SHIRLEY TEMPLE-nek
első színes filmsodája

**A KIS
FENYŐ
PARANCSA**

Előadások 5, 7-15, 9-30. 8. kormatinéoleső helyárrakkal

Richard Greene és Anita Louise-vel

UJ FOX HIRADO a legújabb haborus eseményekkel!

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-61. Burgonyaim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatala
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 || Egy hónapra 70

Vásárhelyi Janka emlékezete

Megilletődötten, az elhunyt Vásárhelyi Janka közöttünk élő emlékének hatása alatt vette át Aradváros közönsége azt az izléses kivitelű meghívót, mely március 9-én este az aradi Minorita Kulturháza invitalja meg ennek a városnak társadalmát — Vásárhelyi Janka emlékére. Az elhunyt nagyszony örökmélekezteti alakját dicsőítve veszik körül azok a tettek, amellyel évtizedeken keresztül nemes szívekkel, amellyel az esztendőket, kenyeret nyújtott s egy-egy meleg ruhadarabot juttatott számukra... Szívverése együtt dobogott ennek a városnak minden jótékony megmozdulásánál, amikor a betegségé árnyhoz kötötte, lélekben akkor is ott volt szegényel, nyomorgói között és lóságos gondoskodása még a betegszobán túl a város elhagyott zugaiiban is felhívta őket megsegítésre valamennyit. Nem távozott el örökre körünkől, szelleme ma is itt él és kezdetleges emléke minden igaz aradi szívben mind mélyebbre vésődik az évek múlásával.

Vásárhelyi Jankának az életben csak szenvedés jutott: a saját magáé és a másoké. Abban találta meg életének tartalmát, hogy anyagi jósággal, szívós kitartással igyekezett letörölni minden meglátott könyvet. Krisztusi tökéletességgel töltötte be magának választott hivatását.

Egymásután alapította meg a jótékony intézményeket, a Stefánia-intézetet, az Anya- és Csecsemő-gondozót, az Anyavédő Egyesületet, továbbá az azóta megszűnt Zita-kórházat. A világháború kitörésekor ő volt a Vöröskereszt elnöknője, utána pedig 1920-ban a Szociális Misszió elnöknője, mely minőségben 1938. július 1-én bekövetkezett haláláig megmaradt.

Missziós elnöknői működéséhez fűződik a Seguna-uccában levő Napközi Otthon életbeléptetése, mely ma az ő nevét viseli. Benne árvák, elagott nők, kicsiny gyermekek, ebédelni járó iskolásgyermekek élvezik Arad nagy lelkelnek jóságát.

Kezdeményezője volt a gyermeknyaralattal kapcsolatos is, mely mindinkább megmutatja áldásos eredményét.

Vásárhelyi Janka emléket nem a hideg márványköőrzi meg, mely dacol ideig-óráig fagyval, széllel, hanem megindított munkájának továbbfolytatása. Jótékony szelleme, Krisztus-utánzó szeretet élien szíveinkben.

Az aradi kat. egyesületek minden esztendőben „emlékestül” hódolnak a „Nagyasszony” emlékének.

Az emlékest műsora: Királyhimnusz, Schubert; Rosamunda, nyitány, az egyházi zenekar előadásában, vezényel: P. Karácsonyi István, Dr. Metzger Márton; Gyermekünk örök értéke, Előadás, Giordani Tomaso; Caro mio-ben, Schubert; Aufenthalt, Klank lenő bariton-szólója, Fetter Irén énektanárnő kíséretével, Ady Endre; A fiam bölcsőjénél, Mécs László; Vád- és védőbeszéd, Szalay Mátyás; Kis óvodás, tanítás meg játszani, Költemények Fejesné Figus Mária előadásában, Raff Joakim; Hegedűszóló; Fejes Magda, Zongorán P. Karácsonyi kísér, P. Siszmann Gedeon; Egy nap a gyermekek között, Vetített, zenes, képes előadás, Haydn József; Jézus hét szava-oratóriumból két rész, zene- és énekkari előadásban, Vezényel: P. Karácsonyi, Pápai himnusz.

— IDŐJÓSLAT. A hőmérséklet az ország északi részében csökken, keleten havazás és hóviharak várhatók.

— Csütörtökön nyílik meg a parlament, Bucurestiből jelentik: A képviselőház és a szenátus az eredetileg megállapított március 4-iki ünnepélyes megnyitót helyett csütörtökön, március 7-én kezd meg munkáját.

— A magyar kormányzó gyengélkedése. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó néhány nappal ezelőtt influenzában megbetegedett. A hivatalos orvosi jelentés szerint a magyar kormányzó gyógyulóban van és 1-2 napon belül elhagyhatja az ágyát.

— Gusti Dimitrie az Astra-vagongyár alelnöke. Bucurestiből jelentik: Az Astra vagon- és motorgyár Gusti Dimitrie tanárt egyhangulag alelnökkévé választotta meg. Stan Vidrihian mérnököt pedig adminisztrátor delegatának választották. Az igazgatóságban C. Bursan, N. Malaxa és Stan Vidrihian foglalnak helyet.

— MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A KATONAI ÖVEZETEKÉRŐL SZÓLÓ INTÉZKEDÉSBEN MEGÁLLAPÍTOTT HATÁRIDŐT. A Monitorul Oficial március 3-iki száma közli a nemzetvédelmi miniszterium azon rendelkezését amelynek értelmében május elsejéig meghosszabbítják azt a határidőt, amelyen belül mindazok, akik a katonai övezetekben tartózkodnak, laknak, vagy akiknek a katonai övezetekben házuk van, jelentkezni kötelesek. Ugyanez a hosszabbítás vonatkozik a katonai övezetekben lakó személyek személyazonosságát bizonyítványának láttamozására. Az 1939. október 18-ig a katonai övezetekben eszközölt igaztalanuladásokat, vagy bérbeadásokat érvényeseknek tekintik, ha a vevők, vagy bérlők 1940. május 1-ig beszerzik a katonai övezetekről szóló rendelkezésben előírt jóváhagyást.

— Svájc és Hollandia aranyat küld az Egyesült-Államokba. Rómából jelentik: A Rex nevű olasz hajó 7744 kilogramm aranyat szállít az Egyesült-Államokba. Ezt az arannyennyiséget a svájci és a hollandi kormányok küldötték az Egyesült-Államokba a legutóbbi szállítmányok kiállítására. A Rex-hajó kedden hagyta el a genovai kikötőt, fedélzetén számos utassal, akik Newyorkba hajóznak.

— LE AKARJA SZÁLLITANI A ROMÁNIAI SERTÉSEK ÁTVÉTELI ÁRÁT A NÉMET GAZDASÁGI MINISZTERIUM. Temesvárról jelentik: A német gazdasági miniszterium állatszállítási osztályának két megbízottja Bucurestiből jöve, Temesvárra érkezett. Mint ismeretes, sertések, valamint szarvasmarhák szállítására vonatkozóan a román-német egyezmény február 29-én lejárt és az új árat még nem állapították meg. A német miniszterium illetékes osztálya, sertéseknél 13, szarvasmarhánál pedig 7 pfenniggel kívánja a különkénti árat csökkenteni. Természetesen egy ilyen árszállítás a hivatalok és tenyésztők érdekeit jelentősen sértene.

— Bemutató előtt áll Nyírő József „Uj haza” című színműve. Budapestről jelentik: Közvetlen bemutatás előtt áll Nyírő József „Uj haza” című három felvonásos drámája. A kiváló erdélyi író kedden érkezett Budapestre, hogy résztvegyen darabja próbáiban.

— LEZÁRTÁK A LUXEMBURGI HATÁRT. Brüsszelből telekik: Luxemburgban ma hajnalban lezárták a francia határ felé vezető utakat. A főbb utakon beton- és acéltorlaszokat emeltek és beszüntettek minden közlekedést.

Uj személyazonossági igazolványhoz lényképek:

Stojkovits fényképésznél

Avram Iancu-ter 16 szám.

— Budapest alatt megindult a jégzajlás a Dunán. Budapestről jelentik: Szerdára virradó éjjel hatalmas rianással megrepedt több helyen Budapest alatt a Duna jégpáncéja. Reggelre megmozdult a jég és lassan megindult a zajlás Pozsonynál is a legutóbbi napok olvadása következtében a Duna vize rendkívül emelkedett és kedden délelben a rendesnél már 6 méterrel volt magasabb a Duna szintje Pozsonynál. Ennek következtében a város egyik külső területe részben víz alá került, úgy hogy néhány utcát a hatóságoknak ki kellett üríteni. A kiürítési munkálatokban a tüzoltók és a katonák voltak segítségére a lakosságnak. (R.)

Irigység

— Nem mondom, jó teljesítmény, — de szeretném tudni, hogy hímcs húsvéti tojást tud-e előállítani...?

Macsek kiáltványt adott ki, amelyben fegyelmességre inti a horvát népet

Belgrád. Az Avala ügynökség jelenti: Zágrábban a napokban a telefonfülkében történt robbantások után tegnap a törvényszék épületében követték el ismeretlen tettesek hasonló merényletet.

Macsek helyettes miniszterelnök erre szerdán kiáltványt bocsájtott ki a horvát néphez. A kiáltványban erővel szembeáll azokkal, akik az utóbbi napokban a terrorista cselekményeket ekövezték. A büntösök szigorú megbüntetését követeli. Hangsúlyozta, hogy ezek a cselekmények csakis olyanoknak a művei lehetnek, akik a szerbek és horvátok külső ellenségeinek a zsoldjában állanak és akik nem tudnak belenyugodni a jugoszláv állam belső rendjének és békéjének helyreállításába. Felhívást intézett végül az összes horvát hazafiakhoz, kérve őket, hogy segítsék elő a tettesek kézrekerítését és támogassák ebbeli munkájukban a hatóságokat. A robbantásoknak különben nincsen áldozata és a kár is jelentéktelen. (Rador.)

— VLAD TÁBORNOK-POLGÁRMESTER TÁVIRATILAG ÜDVÖZÖLTÉ FRINT LAJOS PÜSPÖKÖT A LUTHERÁNUS SZUPERINTENDENCIA ELISMPRÉSE ALKALMÁBÓL. Vlad Alexandru tábornok Arad város polgármestere az aradi zsinatpresbiteri ágostai hitvallású evangélikus szuperintendencia hivatalos elismertetése alkalmából üdvözlő táviratot küldött Frint Lajos püspökhez. A város vezetője szerencsekívánatait fejezte ki az egyháztól előtt és azon reményének adott kifejezést, hogy a zsinatpresbiteri ágostai hitvallású evangélikusok aradi püspöke az egyetértés és szeretet jegyében vezeti tovább is a szuperintendencia ügyeit.

Tavaszi vásár

Amilyen a tavasz, olyan a vásár is. Bár esztendőnk óta közhellyé vált a vásárok fokozatos elszűntelenedésének emlegetése: a mostani már valóban sivárságok-sivársága. Az a tér, — amely egykor alig-alig volt képes befogadni árusok és vásárlók kavargó, színes, gondtalan forgatagát — félig üresen szegyenkezik az álmos ég alatt. Komolyan, szarazon, közömbös türelmességgel viseli el tavasszal, nyáron, ősszel és télen négy-öt napra a „haldán jobb napokat látott” vásárt.

A hírkedt zai elcsendesedett, a regényes vásári romantika elhétközpapiesodott. Titok maradt, hogy a tavasz szél lujta el, vagy a uyári eső ártott-e neki. Talán az őszi sárba fulladt, vagy a téli tavv vézett vele. Valószínűbb, hogy mind a négyen.

Megszűnik a vásári szótár. Simmlabda, karikadobás lassanként csak hagyományok gyanánt loznak élni az idősebb nemzedék ajkán, amely még látott valamit a vásár csillogásából.

A mal vásár szürke és kllátástalan. Szürke, mint az ég, szürke, mint az uccákon megüledett hóucék; maradékal, szürke, mint az élet. Nem jelent tehát menekülést a megszokott hétköznapiól, nem pedszdi föl az embert. Közömbösen, ellenségesen haladnak el mellette, számba sem veszik. De azért mégis eljön hűségese, az év minden szakában, nyugtalan szellem képében, amely megadóan, fáradsz halyong, néha kísértetiesen mosolyog és talán azt hiszi, hogy még mindig él. Pedig már régen halott... (G. L.)

— Az Aradi Atlétikai Club története című cikksorozatunk folytatásos közlése mai számunkból anyagtorlóadás miatt kimaradt.

— Cs. Atzél Ilona tragikus halála. Budapestről jelentik: Csathó Kálmánnak, a kitűnő írónak felesége, Atzél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, tegnap 52 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. A kitűnő művésznő a tél folyamán influenzában megbetegedett és az ebből visszamaradt veszes vérszegénység következtében állapotja életveszélyesre fordult. Beszállították a Siesta-szanatóriumba, ahol az orvosok odaadó fíradgása ellenére kiszenedett. Atzél Ilona a Szini Akadémia elvögzése után 1905-ben Kolozsvárra szerződött, 1908-ban a Nemzeti Színház tagja lett, később a Magyar Színházban lépett fel. 1915-ben pedig visszatért a Nemzeti Színházhoz, ahol nem pár évvel ezelőtt nyugdíjba ment. Temetéséről a Nemzeti Színház gondoskodik.

— A prosztata megbetegedéseinek kezelésében rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű lágy székletet biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— Eltűnések. Hiveri Andor, Bolintineanu-ucca 4. szám alatti lakos bejelentette az aradi rendőrségen, hogy 22 éves Piroksa nevű leánya — 19 éves Andor, nevű öccsével tegnap este azzal távozott el otthonról, hogy a moziba mennek s azóta nyomuk veszett. Az eltűntek felkutatására megindult a rendőri eljárás.

A Nemzeti Ujjászületési Front erdélyi vezetői

Bucurestiből írlák: A NUF erdélyi vezetőit kinevezték és a tartományi, megyei és városi elnökök már elfoglalták helyüket. A vezetők névsorából kitűnik, hogy mindannyian értékes, tehetséges emberek és nagy népszerűségnek örvendnek. Moldovanu Iuliu dr., Dragomir Silviu dr. és Serban Mihail tartományi elnökök mindhárman a kolozsvári egyetem tanárai és ismert tudósok.

Ugvanigy több megvételben az elnöki tisztiséget volt miniszterek nyerték, akik már eddig is sokat szerepeltek a közéletben és szoros kapcsolatban állanak a lakossággal. Mindannyian igen jól ismerik az erdélyi problémákat. Természetes is, hogy az ország új belső elrendezésekor a legmegfelelőbb személyeket állították az élre. A NUF vezetői nagy szeretetnek és megbecsülésnek örvendnek, nemcsak a többségi, hanem a kisebbségi lakosság körében is. Ezek után természetes, hogy az ország lakossága nemzetiségre való tekintet nélkül tiszta és egészséges légkörben működnek együtt az ország ügyének kedvező megoldása érdekében. Moldovanu Iuliu dr., jó ismerője a politikának, ami biztosítja a vezetése alatt álló lakosság erkölcsi értékének emelését. Ghelmegeanu Mihai miniszter, Buccegi tartományi elnöke ugyancsak nagy népszerűségnek örvend. Serban Mihail, Maros tartomány elnöke szintén tudományos elgondolások szerint vezeti a NUF ügyeit tartományában. Dragomir Silviu pedig nagyon jó ismerője az erdélyi és bánáti kérdéseknek és különösen a kisebbségi ügyeknek.

Az utólagosan elismert állampolgárságok gyakorlati igazolásának ügye. Megírta az Aradi Közlöny, hogy az állampolgári pótlószelvéssel kapcsolatosan miniszteri rendelkezés érkezett Aradra, amely szerint a város közigazgatási ügyosztálya köteles az állampolgári névjegyzéket készíteni és ennek elkészültéig a névsoron semmiféle módosítás nem eszközölhető. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy mindazok, akik most megszerezték állampolgárságukat, jogukat csak hónapok múlva érvényesíthetik, mert hiszen az új névjegyzék összeállítása hosszú időt vesz igénybe, utólagosan elismert állampolgárságukat pedig nem iktathatják a névjegyzékbe. A város vezetősége most átirattal fordult a miniszteriumhoz, amelyben azt kéri, hogy engedjék meg már most állampolgári bizonyítványok kiállítását a Monitorul Oficialban történt elismerővégség megjelenése alapján. Ugyancsak megbeszélés folyik a város vezetőségének és a közigazgatási ügyosztály vezetőjének részéről annak érdekében is, hogy amíg a rendes állampolgári bizonyítványok kiadásának ügye rendeződik, a város a Monitorul Oficialban történt elismerővégség alapján legalább ideiglenes állampolgári bizonyítványokat adhasson ki.

Kilöntött a Sárge-folyó. Csüngkingből jelentik: A Sárge-folyó az utóbbi napokban jelentős területet borított víz alá és elöntötte a lunghal vasutvonalat is. Az áradás elérte a Huay-tavat is és most a té vízával megnagyobbodva hőmpályog az áradat a Jancse-folyó felé és így Hankau városa is veszélybe került.

Az aradi Kolping-egylet március tizedikén, vasárnap délután öt órákor tartja meg saját egyetemi helyiségében szokásos év: tisztújító közgyűlését. A vezetőség ezután is meghívja a tagokat a közgyűlésre. Egyébként az egyetemi helyiségben március 14., 15. és 16-án P. Oláh Ferenc, az egyesület elnöközgatója husvéti lelkigyakorlatot tart ugy a rendes, mint a pártotagok részére. A lelkigyakorlatok este kilenc órákor kezdődnek.

Utlevélhamisító bandát fogtak el Belgrádban. Belgrádból jelentik: A jugoszláv főváros rendőrsége egy idegen utlevélhamisító bandát leplezett le. A társaság tagjait, akik valamennyien idegen állampolgárok, a rendőrség letartóztatta.

Háztartási alkalmazottak lelkigyakorlata. A minorita-templomban ma délután négy órákor kezdődnek meg a háztartási alkalmazottak lelkigyakorlatai. A plébániahivatal szeretettel kéri a munkaadókat, hogy lehetőleg nyuítsanak módot alkalmazottaiknak a lelkigyakorlatokon való részvételre, hiszen ez a három délután nem haszontalanul eltöltött idő, hanem a háztartásbéli alkalmazottak lelki épülésére szolgál.

Rendőrségi hírek. Az elmúlt éjszaka folyamán betörő járt Pocsai Mária aradi lakos. Grivitel-ucca 28. szám alatti lakásában. A betörő tízezer lei értékű fémhármadot vitt magával. — Tegnap a déli záróra ideje alatt betörő járt a Herstein C. léle fűszernagykereskedő cég üzletében. Az eddig még ismeretlen tettes az üzlet udvarra néző ablakán keresztül hatolt be a helyiségbe és a készpénztárból 8000 leit zsákmányolt.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu,
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár, Piata Avram Iancu

Sylvia Altheim-Feller hangversenye a Zsidó Kulturházban. Március 11-én, hétfőn este kiemelkedő művészi esemény színhelye lesz a Zsidó Kulturház előadóterme. Ez alkalommal Sylvia Altheim-Feller szopránénekessé lép fel, akinek művészi teljesítményeiről a külföldi sajtó a legnagyobb csodálat és elismerés hangján írt. Bécsben, Berlinben, Bucuresstben és Czernáutiban való fellépésekor spontán ünneplésben részesítette a közönség. Az énekesnő erdélyi turnéja alkalmából látogat el Aradra és programjában operáriákon, Mahler- Mendelssohn- és Korngold-dalokon kívül új héber és fűdis dalszerzők műveit is szerepelnek. A zongorakíséretet prof. Igo Schaten látja el. Belépés díjtalan.

Március havi légvédelmi előadások

A Central-mozgóban megtartandó légvédelmi előadások további sorrendje a következő:

Március 7-én: II. kerület 8—8.50 A—E betűig, 9—9.50 M—P betűig, III. kerület 10—10.50 V—Y betűig, 16—16.50 A—E betűig, 17—17.50 F—J betűig.

Március 8-án: III. kerület 8—8.30 K—O betűig, 9—9.50 P—U betűig, IV. kerület 10—10.50 V—Y betűig, 16—16.50 A—E betűig, 17—17.50 F—J betűig.

Március 9-én: IV. kerület 9—9.50 K—O betűig, 10—10.50 P—U betűig.

Szőlő és gyümölcsfa tulajdonosok!

Sikerült kisebb mennyiségű eredeti francia „VERMOREL-ECLAIR” szőlőpermetezőt, valamint német gyártmányú elsőrendű gyümölcsfa permetezőt beszerezünk s azokat mérsékelt árak mellett árusítjuk. Sa át érdekében cse'ekszik, ha szűkeglétét nálunk sürgösen fodesi, amíg a készlet tart

Fratil Burza S.A.
vaskereskedés, Arad

A Societatea Pensionarilor Publici si Particulari din Iudetul Arad, Str. Mocioni No. 12. (A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj Egyesülete) szombaton, i. hó 9-én, délután 4 órákor választmányi ülést tart, amelyre annak rendes- és pótaggait ezennel meghívja. A szabadidegyek az egyesületeiben átvethetők. Minden tag a nyugdíj kifizetése után jelentkeznie nyugdíjkönyvével az egyesület helyiségében, a „mandat de transport” kedvezményes túzifa szállítási engedély elnyerése végett. Minden tag érdekében áll, hogy ezen szállítási engedélyt megszerezze. Az elnökség.

AUTOTULAJDONOSOK érdekeit védj a RAN-LOC GOODRICH autogumigyár, akkor, amikor a legmodernebb amerikai gyártású olajok alapján a hazai utaknak megfelelő tartós, elő és hosszúéletű pneumatikot állít elő. Kiváló teljesítménye folytán érdemelte meg ez a gumi „AZ UTAK KIRÁLYA” címet. Kizárólagos képviselő: VERES LADISLAU, Arad, Bl. v.ale Ferdinand 47. Tel.: 27—56.

Nagyvásári razzia. Az aradi nagyvásár alkalmából a rendőrség általános razzlát rendezett. Az ellenőrző szemlé során 12 személyt állítottak elő a rendőrségre, mert nem tudták kellő módon igazolni magukat. Kihallgatásuk folyamában van.

Végkiárusításból

len- és pamulvásznakal, kimaradt asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

SZÍNHÁZ

Nagy sikere van a színház olcsó helyáras előadásainak

Az aradi színházkedvelő közönség jóleső érzéssel fogadta a Kamara Színház elhatározását, amely olcsó helyáras hűt keretében mutatja be a szezon legjobb darabjait. Kedden és szerdán este volt az olcsó helyáras sorozat első és második előadása és a közönség valósággal megröhamozta a színház pénztárát, hogy 20, 30, 40 és 50 leiert megtekintse a kitűnő ujdonságokat.

Csütörtökön az idény slágeroperettje, Rezes György nagyszerű zenéjű „Isten veled, szerelem”-je ragadtatta ezuttal tizedszer tapsra a közönséget. Szombaton este, vasárnap délután 3 és este 9 órákor ismét ez a pompás darab szerepel műsoron, természetesen olcsó helyárasokon.

Vasárnap délután 6 órákor a magyar írófejedelem, Herczeg Ferenc remekművét, az „Utolsó tánc” című vígjátékot mutatja be az együttes rendes helyárasokkal. Aki valóban igazi művészetet akar látni, nem mulaszthatja el megtekinteni Herczeg Ferenc darabját.

A KAMARA SZÍNHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön este 9 órákor: „Isten veled, szerelem” (Tizedszer). Az olcsóhelyáras sorozat harmadik előadása.

Pénteken szünet.

Szombaton este 9 órákor: „Isten veled, szerelem” (tizenegyedszer). Az olcsó helyáras sorozat negyedik előadása.

Vasárnap délután 3 órákor: „Isten veled, szerelem” (tizenkettedszer). Az olcsó helyáras sorozat ötödik előadása. — Délután 6 órákor: „Utolsó tánc”. Herczeg Ferenc nagyszerű, óriási sikerű vígjátéka, rendes helyárasokkal. — Este 9 órákor: „Isten veled, szerelem” (tizenharmadszor). Az olcsó helyáras sorozat hatodik előadása.

Minden közigazgatási tisztviselőnek vizsgáznia kell tavasszal.

Jemesvár. Ciupe Gheorghe dr., királyi helytartósági vezértitkár nyilatkozatot adott azokról a változtatásokról, amelyeket a tisztviselők kinevezésére vonatkozó törvény végrehajtási utasítása a köztisztviselői szabályzatban eszközölt. Az új törvényes intézkedések a közigazgatási tisztviselők alkalmaztatásánál nem türik meg a kivételes eseteket: amikor ugyanis megfelelő előképzettséggel bíró jelentkezők hiányában olyanokat is alkalmazhatunk, akiknek nem volt kellő iskolázottságuk. A szabály az, hogy tisztviselő csak az lehet, aki a középiskola nyolc osztályát elvégezte. Tisztviselőket csak vizsga alapján alkalmazhatunk. A királyi helytartóság önnélfogva elrendelte, hogy a megyék április hónap folyamán tartssanak tizen felvételi vizsgát. A jelölteket aztán, ahogyan a szükség kívánja, a kapott osztályzat sorrendje szerint alkalmazzák. Arról is intéz

kedik a törvény, hogy minden közigazgatási tisztviselő szintén tegyen vizsgát. Ez mindenkire kötelező, fel az igazgatóig. Ez a vizsga lesz ugyanis ezental az előléptetések alapja. A vizsgán kapott osztályzat szerint táblázatot készítenek s az előléptetések ennek sorrendje szerint fognak megtörténni. Ezeket a közigazgatási vizsgákat is áprilisban, vagy májusban tartják meg. Végül vizsgáznok kell a szolgabíráknak és községi jegyzőknek. Ennek a vizsgának az a célja, hogy megállapítsák, vajon a jegyzők ismerik-e az új törvényeket és rendelkezéseket.

Ujabb elvívjelenlőségű döntés utólagos állampolgársági ügyben

Kolozsvár. Érdekes állampolgársági ügyben hozott döntést a kolozsvári törvényszék első tanácsa. Az ügy alperese özv. Morar Vasileffné, akit Jakobi Emil dr. képviselt a bíróság előtt. A per anyaga a következő: Özv. Morar Vasileffné, született Weber

Róza kolozsvári lakos. 1924-ben, mikor országosan felfektették az állampolgársági névjegyzékeket, nem tartózkodott Kolozsváron és ezért nem jelentkezett az állampolgársági névjegyzékbe történő felvételre. 1928-ban azonban kérte utólagos felvételét. Tíz évvel később, 1938-ban a polgármesteri hivatal felvette az állampolgárok névjegyzékébe, miután felmutatta az állampolgárság elnyeréséhez szükséges összes okmányokat. A polgármesteri hivatali határozatát a belügyminisztérium a kolozsvári törvényszéken megfellebbezte azzal az indokolással, hogy Morar Vasileffné nem igazolta kolozsvári illetőségét és nem bizonyította be, miért nem jelentkezett 1924-ben. Az állampolgársági törvény szerint ugyanis (67-ik szakasz, 2-ik bekezdés) az utólagos kérvényezőnek igazolnia kell, hogy az első összeírások során külföldön tartózkodott.

Jakobi dr. védő a bíróság előtt kifejtette, hogy a kérvényezőnek az állampolgársági névjegyzékek felfektetésénél nem kellett külföldön tartózkodnia, elég, ha más helyen tartózkodott, mint illetőségi helyén. — Morarné esetében pedig így történt. Azért nem jelentkezett az összeírásnál, mert nem tartózkodott Kolozsváron, hanem más erdélyi városban, nem pedig külföldön, így azt, hogy ez idő alatt külföldön tartózkodott, nem igazolhatta. A törvényszék elutasította a belügyminisztériumnak a polgármesteri határozat ellen beadott fellebbezését és kimondta, hogy Morarné jogosan román állampolgár. A belügyminisztérium a döntés ellen a táblához fellebbezett.

A lelki élet rejtelméből

A Kölcsey Eletiskola szerdai előadása

A modern pszichológia az egyéni és társalmi élet szempontjából egyaránt fontos és érdekes tudomány. Hasznos dolgot cselekedett a Kölcsey Egyesület, midőn tudománynépszerűsítő előadásainak sorozatában egy estét ennek az ismeretnek is szánt. Szerdai előadója, Blédy Géza, az aradi római katolikus főgimnázium tanára az elméleti tudomány és a gyakorlati élet szempontjából egyformán fontos és érdekes fejezetet ragasztott ki ismeretéből. „Ismereteink megbízhatósága” volt a tárgya az előadásnak. Elmondta az ismeretszerzés útját az érzékszervek idegvégződéseire gyakorolt ingerektől az agysejtekben keletkező érzetkig, melyek megindítói a gondolkodás, érzés és akarat folyamatainak. A modern lélek-tudomány sok természet-tudományos kísérlettel igyekszik megvilágítani a rejtélyes törvényszerűségeket, melyek e folyamatokban megnyilvánulnak az igazságkereső, boncoló elme számára. Előadásában Blédy tanár is csinált néhány a tudattartalom fejlődését, elváltozását magyarázó kísérletet annak megértésére véget, mennyiben megbízható az érzelmi és értelem megismerésünk. Hatáson érdekesek voltak fejezései az értelem csajódások, melyeket a fantázia okoz. Az illúziók, hallucinációk, a szuggeszció és autósuggeszció jelenségeinek testi és lelki tényezőinek jelentőségét az egyes ember és a társas életben odaadó érdeklődéssel hallgatta, nemkülönben az igazságkeresés útján szereplő tanuvalloások kétes értékét magyarázó szavait. Ezt a gondolatot hangulatosan zánja je Tömörkény István remekbe alkotott írói apróságával, a szegedi paraszt tanuskodásáról. Az egy óras élvezetért Blédy tanár hálás hallgatóságára meleg elismerésben részesítette.

Előadásának vezető gondolatait a következőkben foglaltuk össze.

Érzékszerveink idegi-felfogják a fény, a hő, a hang, az iz ingereit és elvezetik a megfelelő agysejtekbe, ahol tudatossá válnak érzelmi benyomásaink a külvilági tárgyak tulajdonságairól. Az érzelmi megismerés adatait gondolkodással feldolgozva megállapítunk olyan összefüggéseket, melyek magában az értekezésben nincsenek adva. Föltehetjük már most azt a kérdést: Mennyiben megbízható ez az érzelmi és értelem megismerés?

Kísérletekkel megállapítható, hogy az érzékszervekre ható ingerek minőségi és mennyiségi változásaival értelem minősége és ereje is megváltozik. A tér és időszemlélet emlékképeinek elhalványodása tévedéseket, csajódásokat okoz. A legtöbb csajódás forrása a képzelet. A képzelet okozza csajódásoknak két fajtát részletezte az előadó az élet tapasztalataiból és az irodalom-ból ismert példákkal. Beszél az illúziókról és a hallucinációkról. A szervezeti betegségei is okozhatnak a képzelet erejével hallucinációkat. Tífuszról lázas beteg például lát maga körül kígyókat, futkosó egereket. Hallucinációk vannak az ópium- és zivók. Hallucinációk lehetnek a más egyéntől származó szuggeszció eredményei.

Szuggeszció okozta csajódás a gyermeké is, aki nem issza a kávé, ment keserű, de ha szülője figyelmen úgy tesz, mintha a csészébe még egy kockacukrot tett volna, megissza a már édes kávé. Nemcsak hiszi, hogy a kávé édes, hanem érzi is az édességet. Maga az elhíetés még nem szuggeszció, hanem csak félrevezetés. Kísérletekkel igazolt lelki jelenség, hogy a szaglás, tapintás és fizikai érzékszerveiben könnyebb szuggeszcióval érzeteket okozni, mint a látás és hallás benyomásaival. Közismert dolog, hogy hiszékeny embereknek könnyebb valamit szuggeszteni, mint a kétkedő lelkűeknek. Példákat idézett az érdeklődéssel hallgató előadó a társadalom mindennapi életéből a szöszékek, iskolai dobogók, államférfiak életéből, akiknek egyéniségében kiemelkedő tulajdonság a kiható szuggesztió erő. Maga is megpróbált hallgatóival egy két szuggesztiós kísérletet. A társasági életben hány ember sikere a róla leterjesztett jó hír szuggesztiója és sokaknak balsikere a rágalom szuggesztió ereje. A képleten rágalomról is mindig tapad valami a szuggeszció erejétől. A divat gyors elterjedése is a szuggesztió eredménye. Az orvos szuggesztió hatása is támogatja az orvososság gyógyító hatását. Érdekes példát ismerik az orvosok a képzelt betegek autósuggesztiójának. A félelem egy betegség bekövetkezésétől sokszor okozza, hogy az illető érzi és a nemlétező betegség tüneteit. Akik sokat olvasnak, hallanak a pusztító rákról, fájó daganatokat éreznek a testben, ahol az orvos semmit sem talál a bajból.

A jövő szerdán Lászlóné, Prohászka Elvira elő a Kölcsey Eletiskolában.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap a Juventus ellen:

Sulyos feladatot kell sikeresen megoldania az aradi munkáscsapatnak

A harmadik NB-forduló esélyei

A nemzeti bajnokság harmadik tavaszi fordulója ismét rendkívül nehéz feladat elé állítja az aradi piros-feketéket: Bucurestiben a formában lévő Juventus ellen kell felvenniök a harcot, még hozzá — létkérdésből — sikeresen.

Bucurestiben egyébként két mérkőzés körül lejátszásra és lehetséges, ha megegyezés jön létre a csapatok között, akkor közösen bonyolítják le azokat. A Juventus az AMTE-vel méri össze erejét és a honi csapatot nemcsak a hazai környezet, nálva, közönség stb. támogatja, hanem az a körülmény is, hogy kiadós edzéseket folytathatott és lényegesen előrehaladottabb felkészültség dolgában, mint az AMTE. A piros-feketéknek okvetlenül módot kell találniok, hogy péntek este történt elutazásuk előtt még egy komoly kétkezes edzést bonyolítsanak le, mert a Juventus mérkőzés két pontját okvetlenül meg kell szerezniök, ha el akarnak kerülni az utolsóelötti helyről. Az őszi mérkőzésen egyébként a Juventus 2:1 arányban győzött. A másik mérkőzésen az Unirea Tricolor és a Rapid csapnak össze és a jól értesültek itt meglepetést várnak. Az oborok ugyanis pompás formában vannak, a Rapid pedig mintha kissé visszaesett volna és a beavatottak előtt egy esetleges „meglepetés” — nem volna meglepetés. Az őszi mérkőzésen a Rapid 3:2 arányban nyert.

Temesváron a CAMT a Venust látja vendégül és a munkásatléták bizonyára minden lehetőséget

Ujabb ha'asztlást szenvednek a kerületi bajnoki mérkőzések

Az aradi pályák a hideg időjárás következtében még mindig hó alatt vannak és így vasárnap a kerületi bajnokság még mindig nem veheti kezdetét. A szövetség tegnapi ülésén a vasárnapra kitűzött első bajnoki forduló nem halasztották ugyan el, de az egyesületek közül többen kérték a mérkőzések elhalasztását, miután a pályák használhatatlanok. A helyzet most az, hogy március 17-én, a második bajnoki forduló kerül lejátszásra, az első forduló mérkőzéseire vonatkozólag pedig az egyesületeknek kérniük kell a szövetségtől a mérkőzés elhalasztását. Az első forduló rendező egyesületei tehát kötelesek gondoskodni arról, hogy a szövetségtől az elhalasztást kériék, mert ennek elmulasztása esetén elvesztik a bajnoki pontokat.

Elhalasztották a B) ligás mérkőzéseket

Bucuresti. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén foglalkozott több B) ligás csapat kérelmével és olyértelmű határozatot hozott, hogy a március 10-iki B) divíziós forduló mérkőzéseit elhalasztja. Az egyes csoportok szerint a következő időpontokra halasztották el a mérkőzéseket:

- I. csoport: március 10-éről május 26-ára.
- II. csoport: március 10-éről május 17-re.
- III. csoport: március 10-éről március 17-re.
- IV. csoport: március 10-éről március 17-re.

Kívétel csak a negyedik csoportbeli Franco Romana—Macabi (Chisinau) mérkőzés képez, amelyet május 1-én fognak lejátszani.

O Budapesten és Bécsben husvéti tornát bonyolítanak le. Husvét két napján a Ferencváros és a Hungária, valamint az Austria és Rapid csapatainak részvételével nagyszabású tornát bonyolítanak le, amelynek beosztása a következő: Vasárnap: Ferencváros—Rapid és Hungária—Austria Budapesten, hétfőn: Austria—Ferencváros és Rapid—Hungária Bécsben.

O Március 21-én utazik az európai ökölvívó válogatott Amerikába. Az európai ökölvívó válogatott csapat március 20-án Rómában az olasz válogatottal méri össze erejét. 21-én pedig Amerikába indul. Az európai válogatott összetétele a következő: Nardecchia, Paoletti, Cortonesi, Peire, E. Arrén, Norén, Szigeti, Tandberg.

el fognak követni, hogy megállják helyüket. A Venus azonban felkészültebb és kétségtelenül jártékosságban is felülmúlja ellenfelét. Egészen gyengén kellene a Venusnak játszania, hogy a CAMT-nak pontszerzési esélye legyenek. Az őszi mérkőzésen a Venus 3:0 arányban győzött.

Resicán az UDR és a Rinensia mérkőznek. Az UDR nagyszerű formában van, amit a Rapid ellen Bucurestiben elért döntetlen is igazol. A Rinensia viszont nem tudott még belejönni a nem valószínű, hogy vasárnap sokkal jobbat produkáljon, mint az előző héten. Így az UDR győzelme nagyon valószínű. Az őszi mérkőzés 4:4 arányban döntetlenül végződött.

Kolozsváron a Victoria a Carpati együttesét fogadja. Mindkét csapat vereséget szenvedett az előző héten, de míg a Victoria idegenben, addig a Carpati otthonában. Kemény küzdelem várható és a honi pálya előnye a Victoria minimális győzelmét sejteti, bár fordított eredmény sem volna különösképpen meglepő. Ősszel a Carpati győzött 2:0 arányban.

Gajataban a Ripensia ellen győztes Gloria CFR és a Sp. Studentesc mérkőznek meg. A Gloriának nagy önbizalmat adott a Ripensia feletti aratott győzelem, a Sp. Studentesc pedig meg akarja tartani előkelő helyezését és így nagy harc várható, amely alighanem a rutinosabb diákcsoport győzelmét fogja eredményezni. Az őszi mérkőzésen Bucurestiben (1) 3:2-re győzött a Gloria CFR.

O Véres küzdelem az ökölvívó világbajnokságért. Március 2-án tartották meg a profi közsúlyú ökölvívó világbajnokságért az újabb döntő küzdelmet a néger világbajnok Henry Armstrong és Ceferino Garcia között. A mérkőzés rendkívül heves és véres lefolyású volt és az döntetlenül végződött s így a néger ismét megőrizte világbajnoki címét. Garcia már az első menetben homlokborredést szenvedett, a néger pedig a negyedik menetben szenvedett oly szerencsétlen ütést, hogy balszemének héja és szemöldökbőre repedt ketté. A zsüri döntetlent ítelt és a két versenyző vérel borítva hagyta el a vérel áztatott pályát.

O A MAC nyerte a magyar kardcsapat-bajnokságot. Vasárnap a késő esti órákban fejezték be a magyar kardvívó-csapatbajnoki küzdelmet, amelyet meglepetésre a MAC nyert meg a döntőben a HTVK-val szemben. A bajnok tehát a MAC, míg a további sorrend a következő: 2. HTVK, 3. BEAC, 4. RAC, 5—6. MAFC és BSE, 7—8. UTE és Postás SE.

Kétmillió segélyt kapott az uszósövetség a vidéki uszósport népszerűsítésére

Bucuresti. A Főszövetség helyiségében a napokban tartotta meg ezévi rendes közgyűlését az uszósövetség, nagy érdeklődés kíséretében. A közgyűlés M. Savu elnöklésével hódoló, illetve üdvözlő táviratokat küldött Öfelségének. Mihai nagyvajdának, az Ország Órének, a Főszövetség nek és Paul Teodorescu miniszternek majd az elnök bejelentette a közgyűlésnek, hogy ezévből először Törökország fogja megrendezni a Balkán uszósversenyeket, amelyekben Románia is részt fog venni. A közgyűlés hálás köszönettel vette tudomásul azt a bejelentést, hogy Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter, Pais tengernagy közbenjárására kétmillió felüli hitelt szavazott meg az uszósövetségnek a vidéki uszósport népszerűsítése céljaira.

A közgyűlés felvette a szövetség tagjai sorába a nagyváradi Makkabit és az aradi Hakoht, majd a tisztikari választást a következőképpen ejtette meg:

Elnökségi választott tagok: Barbu Negoescu, Haralambie Ionescu, Hetasch Róbert, Manoliu Ioan, Kranz Teo. Póttagok: Freund E. és Stroescu Paul, Ellenőrök: Lazarescu, Petricu Missir.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A nagykereskedők kötelesek ezentúl havonta kimutatást eljuttatni a városvezetőséghez a vásároit és eladott árukról

Minden nagykereskedő husz napon belül kimutatást kell beadjon árukészletéről. Egyelőre a március negyedik árák nem léphetők ki

Az összes áruk árelenőrzéséről szóló rendelet-törvény részletes intézkedései

Elsőnek számolt be az Aradi Közlöny arról a nagyfontosságú rendelet-törvényről, amelynek értelmében ellenőrzés alá kerül mindazon cikkek termelése, forgalombahozatala és eladása, amelyek egyébként nem tartoznak a közszükségleti cikkeknek minősített áruk sorába. A közszükségleti cikkek továbbra is az 1939. november 18-iki törvény hatálya alatt maradnak.

Tekintettel a törvény nagy jelentőségére, az alábbiakban — miután annak pontos szövegét már rendelkezésünkre áll — teljes részletességgel ismertetjük azon intézkedéseket, amelyeket legutóbbi számunkban csak nagy vonalakban közölhettünk.

Mint már jeleztük, a törvény rendelkezése értelmében a különböző vállalatok csak „vis maior” esetén szüntethetik be tevékenységüket, vagy csökkenhetnek termelésüket a múlt évben elért színvonal alá. „Vis maior”-nak számít a tulajdonos elhunytja, valamint a vállalat elleni csőd megnyitása is. A termelés csökkentésének, vagy beszüntetésének engedélyezéséről egy külön e célra alakuló bizottság dönt, amely a nemzetgazdasági miniszteriumban működik és, amelynek véleményezése alapján a határozatot végső fokon maga a miniszter hozza meg.

Az iparvállalatok részére szükséges nyersanyagok biztosítása érdekében a földművelésügyi miniszterium a nemzetgazdasági miniszteriummal egyetértésben termelési munkatervet dolgoz ki évente az ipari növényekről. Ez a terv megállapítja azt is, hogy milyen területeket kell az említett növényekkel megművelni. A tervet az 1939. szeptember 18-iki mezőgazdasági mozgósítási törvény 3. szakaszának alapján a földművelésügyi miniszterium ellenőrzése mellett hajtják végre. Az iparvállalatok, valamint a földművesek legjobb tudásuk szerint olyan munkát kell kifejtsenek, hogy a lehető legjobb eredményeket éri el.

Kötelező rendelkezések a nyersanyaggal való ellátás tekintetében

A nemzetgazdasági miniszterium az iparvállalatoktól és a bányavállalatoktól termelési tervösszeállítását kérheti, sőt eji is írhat számukra ilyen tervet a termelés javítása és növelése érdekében. Azon ipari és bányavállalatokat, amelyek működése szünetel, vagy amelyek nem termelnek munkaképességük arányában, a nemzetgazdasági miniszterium arra kötelezheti, hogy működésüket újra megkezdjék, vagy termelésüket növelessék a miniszterium által megállapítandó feltételek mellett.

A termelés növelésének biztosítása céljából a munkaügyi miniszterium felhatalmazást nyer arra, hogy döntőbíróóságok révén oldja meg a munkások, iparosok, mérnökök és szakemberek munkahely-elhagyásából származó problémákat az érvényben levő törvények alapján. A döntőbíróisági jelleggel felruházott bizottságok összeállítását és működését külön miniszteri rendelkezés szabályozza majd.

Ugyancsak felhatalmazást nyer a munkaügyi miniszterium arra is, hogy egyes iparvállalatoknál a munkaidő növelését rendelje el mindazon esetekben, amikor a nemzetgazdasági miniszterium által jelölt általános gazdasági érdekek ezt szükségessé teszik. Naponta két túlóránál több nem rendelhető el és a heti egy nap munkaszünetet továbbra is biztosítani kell. A túlórák felének fizetése a rendszer díjszabás, míg a másik fele a túlóradíjszabás alapján történik.

Az iparvállalatok nyersanyaggal való ellátása érdekében a nemzetgazdasági miniszterium arra kötelezheti bizonyos iparvállalati csoportokat, hogy termelési szerződéseket kössenek évi nyersanyag-szükségletük biztosítására és kifizessék az ilyenkor szokásos előlegeket. Az ilyen szerződések esetén az árat és általában a szállítási és fizetési feltételeket a nemzetgazdasági miniszterium állapítja meg a földművelésügyi miniszterium véleményének meghallgatása után. Azokat az ipari vállalatokat és termelőket, akik a szerződéseket nem tartják be, megbüntetik.

A jelen rendelet-törvény megjelenésétől számított husz napon belül az iparvállalatok kötelesek nyilatkozatot beadni a nemzetgazdasági miniszteriumhoz nyersanyagkészleteikről, kész és félgyártmány készleteikről, valamint arról, hogy mennyi nyersanyagra van szükségük egész évben. Ez a nyilatkozat arról szolgál, hogy megkönnyítsék az iparvállalatok beföldi nyersanyaggal való ellátását és megállapítsák a nyersanyagbehozatali kereteket. Az iparvállalatok számára nélkülözhetetlen nyersanyagok csak akkor exportálhatók, ha a beföldi szükséglet már fedezést nyert. A kivitel jogait minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján rendelik el.

Ugyancsak minisztertanácsi jegyzőkönyvvel elrendelhető az áruknak a termelőknél, iparvállalatoknál, valamint kereskedőknél történő zárolása és elrekvirálása a hadsereg és a polgári lakosság szükségleteinek fedezése céljából.

Az ipari vállalatok, valamint a kereskedők kötelesek a behozatali engedély kézhezvétele után a behozatalra kerülő áruk ellenértékének begyűjtésére bevezetéseket eszközölni és a megérkezett árukat a szokásos határidőn belül elvámolni, hogy azok azonnal felhasználhatók legyenek. A nemzetgazdasági miniszterium szükség esetén közbeléphet az iparvállalatok érdekében azzal a céllal, hogy előnyben részesüljenek a nyersanyagok szétosztásánál, szállítási kedvezményeket és könnyítéseket élvezzenek és piacokat biztosítsanak számukra. Azon ipari és mezőgazdasági termékek, valamint importált áruk, amelyeket nem minősítettek köz-

A rendelet szigorú megtorló intézkedései

A törvény kötelezi a kereskedőket arra, hogy ellássák magukat azokkal az árucikkkel, amelyeket rendszerint forgalomba hoznak. Ezeket a cikkeket jelen törvény feltételei mellett bárkinek el kell adni. A szokásos szükségleteken felüli árubeszerzést be kell jelenteni a városi, illetve községi előljáróságok után a nemzetgazdasági miniszteriumnak. Abban az esetben, ha ezt a bejelentést nem juttatják el az illetékes hatósághoz, a szükségleten felüli árubeszerzést áruhalmozásnak minősítik és büntetik.

A miniszterium, valamint a városi előljáróság ellenőrző szervei ellenőrzést gyakorolhatnak a nagykereskedőktől és az iparvállalatoktól kapott táblázatok alapján elől, hogy: 1. a kiskereskedők eszközlik-e szokásos bevásárlásaikat, 2. nem halmoznak-e fel árut, 3. betartják-e a törvény által megállapított árat.

Szükség esetén a nemzetgazdasági miniszterium felhatalmazást nyer az áruforgalom és a fogyasztás korlátozására és ellenőrzésére.

Az üzletekben látható helyre ki kell függeszteni az áruk árait és a vevők kérésére a kereskedők kötelesek jegyzéket adni az eladott áru mennyiségéről és áráról. Ezek a jegyzékek nem használhatók fel számla helyett. A jegyzékek helyeg- és repülőbélyeg mentesek. A kereskedők kötelesek az árukat beérkezésük után azonnal forgalomba hozni, kivéve azokat az eseteket, amikor az áruk csak bizonyos időnyekben adhatók el.

A rendelet-törvény kétféle büntetést állapít meg és pedig: közigazgatási és bírósági büntetéseket. Ezek külön-külön és együtt is alkalmazhatók. A közigazgatási büntetések a következők: az iparvállalatok ideiglenes, vagy végleges megvonása; az iparpártolási kedvezmények megvonása; a kereskedelmi és iparvállalat ideiglenes, vagy végleges bezárása; az iparvállalat, vagy kereskedelmi vállalat mellé ellenőr kinevezése, aki a vállalat költségére működik; a vállalat elrekvirálása. A fenti büntetések ellen fellebbezésnek nincs helye, mert azok kormányzati ténykedéseknek számítanak.

A bírósági büntetések alá eső kihágásokat három csoportba osztják:

I. Az árat ki nem függesztése vagy az árat és mennyiséget feltüntető jegyzék kiadásának a megtagadása; a bejelentések késedelmes beadása; az importált áruk ellenértékének késedelmes

szükségleti cikkeknek, csak a nemzetgazdasági miniszterium által kibocsátott rendelkezésben megállapított áron hozhatók forgalomba. Ezt az árat bizonyos határidőre az egész ország területére, vagy csak bizonyos vidékekre állapítják meg. Külön kérik megállapításra a termelői, a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi ár.

Az árat megállapítása a nemzetgazdasági miniszter által kinevezendő bizottságok véleményezésének figyelembevételével történik. Egy-egy bizottságnak öt tagja lesz, még pedig az érdekelt iparvállalatok, a mezőgazdák, a kereskedők, a nemzetgazdasági miniszterium és a földművelésügyi miniszterium megbízottja. A bizottságok szem előtt tartják az ár alkotó elemeit, valamint a vállalkozó jogos hasznát. Ezeknek a bizottságoknak jogukban áll az ipari és kereskedelmi vállalatok iratait átkutatni és felülvizsgálni. Az ár fölött a bizottság véleményezése után a miniszter dönt.

A kamell-törvénnyel ellentétben a jelen rendelet-törvény hatálya alatt a kartellbátori vádlottak árucikkeinek ármegállapítása is a fenti feltételek mellett történik a kartellbizottság véleményének figyelembevételével.

A kereskedők, akik már eddig is behozták áruikat, a múlt évi behozatal mennyiségének erejéig elsőbbségi jogot élveznek.

A bejelentés adatai

Az iparvállalatok, valamint bármilyen természetű árut forgalombahozó nagykereskedők kötelesek a jelen törvény megjelenésétől, tehát március 4-től számított husz napon belül bejelentést tenni, amelyben a következő adatokat tüntetik fel:

1. A birtokukban levő árumennyiséget és annak beszerzési árait. 2. Azon képviselőket, amelyekkel beföldi vagy külföldi ipari és kereskedelmi vállalatok részéről rendelkeznek.

Ezen kívül ugyancsak a fentiek kötelesek minden hó elején két jelentést beadni, a következők feltüntetésével:

1. Az általuk eladott árumennyiségek, az árat feltüntetése, valamint a vásárlók címének közlése. 2. Jelentés a bevásárolt árukról, azok áráról és a szállítók címéről.

Mind Ezeket a jelentéseket két példányban a város, illetve a község vezetőségéhez kell beadni, innen viszont egy példányt a nemzetgazdasági miniszteriumhoz juttatnak el.

Senkinek sem áll jogában szokásos szükségletén felül árukat vásárolni.

kifizetése, vagy késedelmes elvámolása; az évi termelési terv be nem mutatása.

II. A termelők és a gyárak közötti termelési szerződések végre nem hajtása; a törvény által megszabott feltételek figyelmen kívül hagyásával történő áruvásárlás; az árueladás megtagadása; áruhalmozás.

III. Hamis adatokat tartalmazó jelentések beadása; termékek és árucikkek meghatározott áron felüli eladása; a termelés csökkentése, vagy megszüntetése a miniszterium engedélye nélkül; az iparvállalatok azon határozata, hogy megtagadják a termelőkkel kötendő szerződés megkötését; az ipari termelési munkaterv végre nem hajtása.

Az első kategóriába tartozó kihágások 500—20 ezer, a II. kategóriába tartozók 2000—100.000, míg a III. kategóriába tartozó kihágások 5000—500.000 forint terjedő bírsággal sújthatók. Abban az esetben, ha a kihágást részvénytársaság követi el, külön pénzbírsággal sújtják annak vezetőjét is. A felvett kihágási jegyzőkönyveket 24 óra belül jóváhagyás végett eljuttatják a királyi helytartóságokhoz, míg innen a jóváhagyott jegyzőkönyvek az illetékes bizottságok elé kerülnek. Ezeket a bizottságok a nemzetgazdasági miniszter nevével ki és azok a királyi helytartóságok mellett működnek.

A bizottságnak három tagja van: egy bíró, egy jogász, valamint a kihágás természetét szerinti egy ipari vállalkozó, mezőgazda, vagy kereskedő. Első és utolsó fokon a bizottság tárgyalja le a kihágásokat. A bizottság ítélete ellen csak felfolyamodás adható be, még pedig a királyi táblához. A felfolyamodás azonban nem függeszti fel az ítélet végrehajtását.

Mindaddig, amíg a miniszterium határozatlan nem állapítja meg az árat, a március negyedik árák nem haladhatók túl büntetés terhe mellett. Ez az utóbbi rendelkezés nem vonatkozik a mezőgazdasági és szőlészeti cikkekre. A március negyedik árák bármilyen bizonyító eszközzel igazolhatók.

A miniszterium elsősorban azon áruk árát állapítja meg, amelyek áremelkedése indokolatlannak tűnt az utóbbi időben. A nemzetgazdasági miniszterium megállapíthatja azon árukat, melyekre — tekintettel arra, hogy ez nem közérdek — nem alkalmazza a jelen törvény intézkedéseit.

Intézkedések a tavaszi mezőgazdasági munkálatok végrehajtásáról

A tavaszi mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatban az aradi Mezőgazdasági Kamara körlevelet intézett a községi mezőgazdasági bizottságokhoz. Ebben a körlevélben a Kamara utal arra, hogy a községi mezőgazdasági bizottság az a szerv, amely a községben a mezőgazdasági munkatervet összeállította. A mezőgazdasági munkaterv végrehajtását azonban a községi mezőgazdasági biztos ellenőrzi. Ezt a tisztséget a mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény létesítette. A mezőgazdasági biztos tisztséggel a község egy érdemes gazdáját bízzák meg, aki a szomszédsági vezetőkkel, valamint a mezőőrökkel együtt ellenőrzi a mezőgazdasági munkálatokat, egyben pedig a községi mezőgazdasági bizottságnak tudomására hozza mindazokat a

nehézségeket és hibákat, amelyeket a mezőgazdasági terv végrehajtásánál tapasztal. Ebből a célból a községi mezőgazdasági bizottság föltétlenül minden szombaton összeül a község házában és ezen az ülésen a mezőgazdasági biztos beszámol a heti tevékenységről.

A mezőgazdasági bizottság állapítja meg, hogy a község határában milyen nagyságú terület áll rendelkezésre és hogy azt mivel kell bevetni. Ugyancsak a mezőgazdasági bizottság gondoskodik arról, hogy megfelelő munkaeszközök és megfelelő mennyiségű állatok álljanak rendelkezésre. Ennek érdekében kimutatást készítenek azokról a gazdaságokról is, amelyek nem rendelkeznek állatokkal. Összeírják ez alkalommal a traktorokat is.

= Az angol-román fizetési egyezmény alkalmazása. A külkereskedelmi minisztérium közleményt adott ki a román-angol fizetési egyezmény alkalmazásáról. A közlemény részletesen felsorolja mindazon árucikkeket, amelyek a fizetési egyezmény feltételei mellett exportálhatók.

Március 15-ig meghosszabbították a román-görög kereskedelmi egyezményt. Az új román-görög kereskedelmi egyezményt aláírták. Addig is, amíg az új egyezményt ratifikálják és az alkalmazásra kerül, a régi szerződést március 15-ig meghosszabbították.

A KÉKKŐ MAXIMÁLIS ÁRA A nemzetgazdasági minisztérium a következőképpen állapította meg a kékkő maximális árát. Gyárosok részére 45 lei franco rendeltetési állomás, nagykereskedők részére 47 lei loco raktár, kiskereskedők részére 49 lei kilogrammonként.

= Március 10-től fogadják el a második évnegyedre vonatkozó behozatali kérvényeket. Az új külkereskedelmi rendszer — amelyet egyébként az Aradi Közlöny teljes részletességgel ismertett — tudvalévőleg március 10-én lép életbe. A második évnegyedre vonatkozó behozatali kérvényeket március 10-től március 31-ig terjedő időszakban fogadják el. Március 9-ig a kivitel és a behozatal az eddigi rendszer alapján bonyolódik le.

= Rendkívüli hitel a kiirtott direkttermő szőlőültetvények megváltására. A Monitorul Oficial 53. száma közli a pénzügyminiszter azon rendelkezését, amelynek értelmében a földművelésügyi miniszter számára 5 millió leies rendkívüli hitelt nyitnak a kiirtott, illetve kiirtandó direkttermő szőlőültetvények megváltására.

= Több mint nyolcmilliárd lei értékű behozatal két és fél hónap alatt. Ilie Mecu, a nemzetgazdasági minisztérium vezértitkára kimutatást készített, amelyben feltünteti, hogy 1939. december elsejétől 1940. február 15-ig 8 milliárd 125 millió lei értékben adtak ki behozatali engedélyeket.

= Az EGE aradmegyei tagozata közli hogy a március 10-ére, vasárnap délelőttre jelzett gyümölcsvédelmi bemutató a kedvezőtlen időjárás következtében elmarad. Az utóbbi határidőt az EMGE lapunk utján közli az érdekeltekkel.

= A szőlősgazdák beszerzése szintén egyik programpontra kénezi az EMGE munkájának. Ez a szervezés már meg is kezdődött s az EMGE aradi tagozata ezúton hívja fel az érdeelt szőlősgazdákat, hogy a szőlősgazdák tagnévsorába való felvétel céljából jelentkezzenek az EMGE aradi irodájában. (Bul. Regele Ferdinand 41 szám) a hivatalos órák alatt, akár délelőtt, akár délután.

= Megegyeztek a marosvölgyi famunkások és a munkaadók. Marosvásárhelyi tudósítók jelentik: Több ízben jelentettük, hogy a marosvölgyi famunkások és munkaadók között folyó tárgyalások több ízben megszakadtak s a hárviszály ügye a munkügyi felügyelőség elé került. Malait munkügyi felügyelő engedékenységre bírta a munkaadókat és így végre létrejött a megegyezés. Észert a marosvölgyi famunkások az aláírástól számított hat hónapra 6 leies órabérről 20 százalékos, 7 és 8 leies órabérről 19. 9 és 10 leies órabérről 17.5 százalékos, míg 10 leies órabérről 16 százalékos kapnak béremelést. A havi fizetéses munkásoknak ugyancsak a fizetés arányában a fenti százalék szerinti béremelést adják a munkaadók.

Rádió műsor

— Romaniai újszámítás. —

Magyar nyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-Romania 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.18: Róma II (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.96 m.) 22.15: Reichsender Böhmen 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztercebánya 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strasbourg (349.3 méter)

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 7.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizuálisjelzés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Exotikus zene lemezeken. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelzés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Német nép zene lemezeken. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Az állatok és a háború. Raul Calinescu előadása. 20.15: Th. Lupu csellózik. Th. Rogalski zongorázik. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfónikus hangverseny műsorát. 20.45: Hírek. 21: A Filarmonica szimfónikus zenekar hangversenye. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: A zene folytatása. 23: Jeritza. Franz Völker, Frida Hempel Alfred Piccaver, Elisabeth Schumann és Heinrich Schlusnus jemezei. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Katonazenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizuálisjelzés. 14.30: Farkas Sándor cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Rusz nyelvű előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 18.15: Gazdasági előadás. 18.45: A rádió szalonzenekara. 19.45: A magyar újságíró. Gáspár Jenő előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Egészségügyi kalendárium. 20.40: A makrancos hölgy. Vigjáték egy felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelzés. 23.10: Az Arizona-Band tánczenekar műsora. 24: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 0.25: Sosztakovics: I. szimfónia. 10. mű. Hanglemezeiről.

Budapest II. 17.15: Filmdalok lemezekről. 18.15: Magyar és külföldi tánclemezek. 18.45: Angol nyelvoktatás. 20.15: Lendvay Józsa cigányzenekara muzsikál. 21: Hírek. 21.25: Munkásdalárda. 22: Mi történt 50 évvel ezelőtt? 22.35: Időjárásjelzés.

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyi eg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít
TELEP: Bul. Reg. Ferd. 51. Flókiúlet: Eminescu 1.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST NYER

Középkorú, rendes nőt keres háztartásvezetőnek magános férfi. Cim a kiadóban. 1129

Fizető- és tanulóleányok felvételnek, Faragó kalapszalonn, Bul. Reg. Ferdinand 39. 1126

Perfekt inast és szakácsnőt, lehetőleg házaspár, vagy szakácsnőt és szobalányt azonnali belépésre keresek. Csakis elsőrangú bizonyítványokkal rendelkezők jelentkezzenek. Cim a kiadóban. 1116

LAKÁS

Szép, háromszobás, ajonnan festett, modern lakás kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 50. 1125

Kertre nyíló lakás: kétszoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségek. április 1-re kiadó. Str. Popa Gheorghe 3. 1136

Belvárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 102

Magánház a Str. Sincal 13. sz. alatt, ötszoba, komfort, kiadó Bul. Carol 68.. Kerner. 1039

Új házban, 1, 2, 3 szobás teljes komfortu lakások május 1-re kiadók Bul. Carol 68. 1040

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadó május 1-re. vagy azonnal: Bul. Carol 37. 1036

Új magánház: 3 szoba, hall, stb., összkomfort. Május 1-re kiadó Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogariu 14. 11-1-ig. 1038

VÉTEL - ELADÁS

Csépőkazán, 55.714. 10-es. 10 légköri nyomású, átalakított. Hoffherr és Schrantz, eladó. Adelman András. Sft. Ana 583. 1127

Sortírozott tricotate-raktáramat egy tételben eladom. Cim a kiadóban. 1109

Jutányosan eladó nagy álló lámpa. márvány szobortalapzat, virág állvány, kotta állvány, márványlap. stb. Cim a kiadóban. 738

Varrógépet, jó állapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Minimax-készülékét és használt kerékpárokat megvételre keresek Koch L. Str. Eminescu 2. 1134

1 drb. majdnem új Fordson szíjtárcsa és Taco regulator eladó. Böszörményi lakatos. Str. Iosif Vulcan 2. 1137

Ebédő, modern, diófurnir, alig használt. Eladó. Cim a kiadóban. 1128

Eladó: transzmisszió, csiszolóállvány, tengellyel, 3 HP villanymotor. 3x300 függönyök és képek és német technikai könyvek V. Hammar si Fiul. Piata Avram Iancu 5-6. 1120

Eladó fűszerüzlet részére 40 liókos berendezés, minden hozzávalóval. Ugyanott egy 220 voltos 1300 fordulatszámú motor 50 PR EM 30. Str. Numa Pompiliu 46. 1118

KÜLÖNFELEK

Kétemeletes

üzletes bérház, főtérbe torkoló uccában, évi 96.000 Lei hozammal, alkalmi áron 1100.000 Leiért eladó. Egyed li megbízott

Kiss Lajos „Uranu“ ingatlanirodája. - Arad, Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61

Elvesztett fekete, zipzáras aktatáska, fontos iratokkal, mely a megtaláló számára teljesen értéktelen, a belvárostól a Textilgyárig vezető útvonalon megtalálójára illő jutalom ellenében adja le a textilgyár portásánál. 1122

Társat keresek nagy vevőkörrel rendelkező üzlet részére, cca. 250.000 lei tőkével. Ajánlatokat „Szolid üzlet” jellegre a kiadóhivatálba. 1124

Garage, teherautónak is alkalmas a P. Avram Iancu-hoz 3 percnyire, azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 1131

Kelési és belvárosi perzsaszőnyegek, dő. hálók modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Piano, rövid, keresztúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket, zálogkölsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hosszabbítunk. Tempo bizományi üzlet Fischer Eliz-palota.

EGYEMELETES teljesen új modern bérház

1x3, 2x2 szobás parkettás cserep-kályhás lakásokkal 900.000 Leiért eladó. — Megbízott:

Kiss Lajos „Uranu“ ingatlanirodája. Arad, Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61.